Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 202 (6. 393) ◉ 1987 йил 5 сентябрь, шанба ◉ Баҳоси 3 тийин

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси 3 сентябрь куни бўлиб ўтган мажлисида КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашлар сиёсий ва иқтисодий ўқуви системасини қайта қуришнинг асосий йўналишлари» лойиҳасини партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларида, министрликлар ва идораларда, оммавий ахборот воситаларида муҳокама қилиш якунларини кўриб чиқди. Бу ҳужжат идеология ишининг муҳим соҳаларидан бирида конкрет ҳаракат программаси сифатида ҳамма жойда қўллаб- қувватланганлиги ва маъқулланганлиги таъкидланди. Лойиҳани муҳокама қилиш давомида кўплаб фикр-мулоҳазалар, эътирозлар ва таклифлар тушди, улар жойлардаги партия комитетлари томонидан ўрганиб чиқилди ва лойиҳани узил-кесил тайёрлаш чоғида ҳисобга олинди.

КПСС Марказий Комитети қабул қилган қарорда партия, хўжалик, касаба союз ва комсомол органларига меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқуви системасини қайта қуриш, машғулотларнинг сифатини ва натижадорлигини тубдан яхшилаш тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш топширилди. Яқинлашиб келаётган ўқув йилидаёқ совет кишиларида замонавий иқтисодий тафаккурни шакллантиришни, меҳнаткашлар бошқаришнинг иқтисодий методларини, тўла хўжалик ҳисоби, ишлаб чиқариш турмушини демократиялаш ва ўз-ўзини бошқариш шароитида ишлаш кўникмаларини эгаллашларини таъминлаши лозим бўлган иқтисодий умумий таълимни мамлакатда авж олдириб юбориш зарурлиги таъкидланади.

Марказий Комитетнинг Сиёсий бюроси «КПСС Марказий Комитетининг 1987 йил июнь Пленуми йўл-йўриқларига мувофиқ, озиқ-овқат масаласини ҳал этишни жадаллаштириш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида» қарор қабул қилди. Қарорда партия Марказий Комитети озиқ-овқатни кўпайтиришнинг барча манбаларини ҳамма жойда ишга солиш ҳисобига озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни жуда қисқа муддатларда анча кўпайтиришга эришишни энг асосий, ғоят муҳим сиёсий вазифа, деб ҳисоблаётганлиги таъкидланади. Колхоз-совхоз ишлаб чиқаришини жадал ривожлантириш мамлакатда озиқ-овқат масаласини ҳал этишнинг мустаҳкам негизидир. Корхоналар ва гражданларнинг ёрдамчи хўжаликлари, коллектив боғдорчилик ва полизчилик имкониятларини янада тўлароқ ишга солиш мазкур мақсадга эришишга хизмат қилиши лозим. Ана шу хўжаликларни ривожлантириш учун қулай шароитлар яратиш мақсадида КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг махсус қарорлари қабул қилинди, бу қарорлар матбуотда эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитети 1987 йил июнь Пленумининг хўжалик юритишнинг янги шароитларида моддий ишлаб чиқариш соҳаси министрликлари ва идоралари фаолиятини қайта қуриш тўғрисидаги кўрсатмаларига мувофиқ равишда иттифоқ-республика министрликлари — СССР Геология министрлиги, СССР Кўмир саноати министрлиги, СССР Қора металлургия министрлигини СССРнинг — Умумиттифоқ министрликлари қилиб қайта тузиш ҳақида қарор қабул этилди.

Шу йилнинг биринчи ярмида партияга қабул қилиш якунлари муҳокама қилинди. Мазкур масалани муҳокама қилиш чоғида таъкидланганидек, партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари умуман партия сафига кирувчиларга нисбатан талабчанликни кучайтирдилар, қайта қуриш шароитида ўзларини кўрсатган кадр ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг вакилларини КПСС сафига танлаб олишни яхшиладилар. Партия аъзолари ва аъзоликка кандидатларнинг авангардлик ролини оширишга катта эътибор бериладиган бўлиб қолди.

Бироқ КПСС XXVII съездининг партия сафларини мустаҳкамлашга оид кўрсатмаларидан ҳамма жойда ҳам амалий хулосалар чиқариб олингани йўқ, ҳамон партия сафларини ўстиришни жадаллаштиришга, янги аъзоларни яхши текширмай қабул қилишга, ёш коммунистлар билан ишлашда расмиятчиликка йўл қўйилмоқда.

Партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига бу ишларнинг аҳволини чуқур таҳлил қилиб, кенг ошкоралик, меҳнат коллективлари ва жамоат ташкилотларининг фикрини эътиборга олиш асосида КПССни муносиб кишилар билан тўлдириш учун қатъий якка тартибда танлаш ҳақидаги талабларга оғишмай риоя этилишини таъминлаш таклиф қилинди.

Чорва моллар қишловини муваффақиятли ўтказиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилишни кўпайтириш учун ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунлари кўриб чиқилди. 1986 йил октябридан 1987 йил июнигача бўлган даврда асосий чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг кўпайишига эришилди. Энг аввало интенсив омиллар, ем-хашакдан оқилона фойдаланиш, хўжалик ҳисобини, коллектив ва оила пудратини, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бошқа илғор формаларини ўзлаштириш ҳисобига сут харид қилиш 5 процент, гўшт ва тухум харид қилиш 4 процент кўпайди.

Кўпгина колхозлар, совхозлар, хўжаликлараро ва бошқа корхоналар, ташкилотлар ҳамда бирлашмаларнинг коллективлари, шунингдек бир қанча қишлоқ районлари, автоном республикалар, ўлкалар ва областлар ҳамда бешта иттифоқдош республика: РСФСР, Белоруссия ССР, Литва ССР, Латвия ССР ва Қирғизистон ССР КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ҳамда ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида мамлакат ички ҳаёти ва ташқи сиёсатининг баъзи бошқа масалалари ҳам муҳокама қилинди.

Замондошимиз

Эртага — Нефть ва газ саноати ходимлари куни

КАСБГА ИШТИЁҚ

Валентина Николаевнанинг ҳар бир байрамни муносиб кутиб олишдек ажойиб одати бор. Учинчи разрядли моҳир йиғувчи-слесарь бусиз ўз ишини тасаввур ҳам эта олмайди. Қалби ҳамиша ана шу олий мақсадини рўёбга чиқариш иштиёқи билан ёнади. Айёмлар эса кўп ва бир-биридан қизиқарли воқеаларга бойдир. Аммо юбилей йилининг ҳар бир куни Валентина Пилипенко учун чинакамига ўзига хос байрам бўлаяпти, десак муболаға бўлмайди. Ахир Улуғ Октябрнинг шонли 70 йиллик юбилейини муносиб нишонлашга эришишдан ортиқ бахт борми кишига. Йўқ, албатта.

Мана «Средазгазавтоматика» заводининг ўнлаб ишчилари йил бошидан буён қутлуғ сана шарафига авж олдирилган социалистик мусобақада илғорлик қилиб келмоқдалар. Буюк инқилоб ғалабаларини зарбдор меҳнат билан мустаҳкамлаш ҳар бир мусобақа пешқадамининг асосий мақсадига айланган. Валентина Николаевна ҳам ана шундай фидойи ишчиларнинг бири сифатида бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан кўп ва сифатли иш бажариш учун бор имкониятлардан самарали фойдаланмоқда. Натижада смена нормасини моҳир йиғувчи-слесарь мунтазам бир ярим ҳиссага етказиб адо этишга эришаётир.

У меҳнат қилаётган корхона ишчиларининг мамлакат газ ва нефть саноатини ривожлантиришдаги роли беқиёсдир. Заводда асосан газ комплекслари ва иншоотлари учун зарур маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Қолаверса, дўстлик қувурларидан чет мамлакатларга оқаётган газларни бир маромда етказиб берилишини таъминловчи клапанлар тайёрланади. Ҳар бир деталга ишлов бериш ва уни тайёрлаш жудаям масъулиятлидир. Шу боисдан ҳам 22 йиллик иш тажрибасига эга бўлган йиғувчи-слесарь Валентина Пилипенко иш жараёнида бутун зеҳни ва билимини ишга солиб бирон бир нуқсонга йўл қўймаслик учун тиниб-тинчимайди. Мана шундай яхши ишлаш сирларини коллективнинг ёш меҳнатчиларига ҳам қунт билан ўргатиб боради.

СУРАТДА: Валентина Николаевна Пилипенко.

Р. Шарипов фотоси.

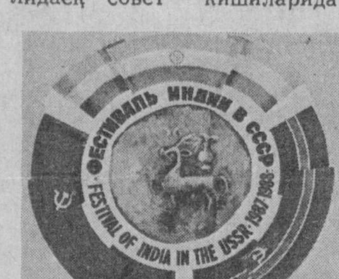

МАДАНИЯТ, САНЪАТ, ТИНЧЛИК — АЖРАЛМАСДИР

ТОШКЕНТДА ҲИНДИСТОН ФЕСТИВАЛИНИНГ ОЧИЛИШИ

Икки буюк давлат ҳаётидаги ажойиб воқеа — СССРда Ҳиндистон миллий фестивали йилномасига яна бир ёрқин саҳифа — Тошкент саҳифаси ёзилди. Бу ажойиб тинчлик ва дўстлик байрами қадимий Ўзбекистон диёрида бошланди. Қадимий танга фонида гўзал буғу боласи тасвирланган фестиваль эмблемаси ҳинд байроғининг анъанавий қизғиш, яшил, оқ, зангори ранглари, ҳинд дўстларга қизғин табрик сўзлари ёзилган транспарантлар ва шиорлар Ўзбекистон пойтахти кўчаларининг байрамона либосига кўрк бағишлади.

«Дружба — дости — дўстлик» сўзи байрамнинг, СССРда Ҳиндистон фестивалининг бутун моҳиятини ўзида мужассамлаштирди.

Тошкентнинг Владимир Ильич номидаги Марказий майдони таниб бўлмас даражада ўзгарди. Майдон машҳур халқ байрами «Утсав» ўтказиладиган жойга айланди. Ҳиндистондаги мавжуд барча тил ва лаҳжаларда ёзилган бу сўз колонналар узра кўзга ташланади.

Соат 18.30 минут. Ҳиндистон энергетика министри Васант Сатхе бошчилигидаги Ҳиндистон расмий делегациясининг аъзолари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюро аъзолари ва аъзолигига кандидатлар В. П. Анишчев, Т. А. Алимов, В. А. Антонов, П. В. Догонкин, А. С. Икромов, К. Саликов, М. Ҳ. Холмуҳамедов, Ҳ. Алимова, И. Ҳ. Жўрабеков, Б. Ф. Сатин, В. А. Хайдуров, республика Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари И. Искандаров, Қ. Ҳ. Маҳамадалиев, В. В. Сударенков марказий ложадан жой оладилар.

Тантаналарда СССР маданият министри В. Г. Захаров ҳозир бўлди.

Фестиваль очилиши маросимида Ҳиндистоннинг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Трилоки Натх Кауль ва Ҳиндистоннинг Тошкентдаги Бош консули Йогендра Кумар қатнашдилар.

Қизлар Ҳиндистон делегациясининг бошлиғига нон-туз тутадилар, ранг-баранг миллий кийимлардаги болалар меҳмонларга гулдасталар тақдим этадилар. Ўзбекистоннинг олий ўқув юртларида таълим олаётган ҳиндистонлик студентлар қадимий анъанага кўра, Ўзбекистон раҳбарлари бўйнига гулшодалар осиб қўядилар.

Тошкентда Ҳиндистон фестивалига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан шуғулланувчи ташкилот комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султоновага сўз берилади.

Бу галги фестиваль ўз хусусиятига кўра, бир буюк халқ бошқа буюк давлат халқи вакилларини ўз диёрида меҳмондўстлик ва хушнудлик билан кутиб олаётганлигининг ноёб намунасидир, — деди у. — Бу фестиваль тинчлик, эзгулик ва ҳамжиҳатлик идеалларини мустаҳкамлашга хизмат қилади. Бу катта халқаро аҳамиятга молик воқеагина бўлиб қолмай, айни вақтда кўп қиррали ва самарали Совет — Ҳиндистон ҳамкорлигида янги саҳифа ҳамдир. Фестиваль энг аввало, кўп асрлик дўстлик риштлари билан боғланган халқларнинг, ўзларининг маънавий хазинасидаги барча яхши нарсаларни саҳийлик билан баҳам кўраётган ва бу билан чинакам ҳамжиҳатлик ва дўстлик сари энг тўғри йўлни очиб бераётган халқларнинг дийдор кўришув байрамидир. Совет кишилари бу учрашувдан астойдил қувонадилар ва уларнинг қалб тўри барча учун очиқдир.

Биз бу ерда, улуғ Ленин ҳайкали пойида ўзимизнинг инсонпарварлик, тинчлик ва социализм олижаноб ғояларига содиқлигимизни яна ҳам чуқурроқ англаймиз. Революция буюк йўлбошчиси номидаги майдон айни шу ерда, мана шу бинода 1966 йилнинг январида Тошкент декларацияси имзоланганлиги билан ҳам биз учун муқаддасдир. Айни ўша кунларда республикамиз пойтахти — «Тошкент — тинчлик ва дўстлик шаҳри» деган ибора юзага келди ва ҳозирги кунда мустаҳкам қарор топди.

Республикамиз Ҳиндистонга қадимдан қизиқиш билан қарарди. Биз дўст халққа нисбатан ўзимизнинг алоҳида ҳурмат-эҳтиромимиз, самимий меҳр-муҳаббатимиз ва хайрихоҳлигимизни яширмаймиз. Чунки мана шу эзгу туйғулар ҳар иккала халққа хос хусусият эканлигига ишончимиз комилдир. Бу фикрни кўпдан-кўп фактлар ҳам тасдиқлайди. Тошкентдаги мактаблардан бирига Лаъл Баҳодур Шастри номи берилган, халқ севган маданият саройларидан бири тинчлик учун толмас курашчи Индира Гандининг номи билан аталади. Яқинда Ўзбекистоннинг Қашқадарё областида ҳам ҳинд халқи буюк қизининг номи берилган мактаб очилди. Тошкентда ҳинд тили ўқитилаётган 24-мактабда Рабиндранат Тагор номидаги интерационал дўстлик клуби ташкил этилган. Республикамизда ижодида Ҳиндистон мавзуи катта ўрин олган кўпгина шоирлар, адиблар, рассомлар, композиторлар, кинематографчилар яшаб, ижод қилмоқдалар. Ўзбекистон ССР халқ артисти Латиф Файзиев ҳиндистонлик экран усталари билан биргаликда бир қанча бадиий фильмлар яратган. Рассом Рўзи Чориев ўзининг туркум полотноларини дўст мамлакатга бағишлади. Ажойиб ўзбек шоираси Зулфиянинг ижоди «Нулуфар» мукофоти билан тақдирланган. Ҳиндистонга қилинган сафар Нурилла Зокировни янги музика асарлари яратишга илҳомлантирди.

Ўзбекистонда ҳинд авторларининг асарлари кўплаб тиражларда нашр этилмоқда, ҳинд фильмлари ҳафталиги мунтазам ўтказилиб турибди. Экономика, илм-фан, техника, соғлиқни сақлаш системасининг кўпгина соҳаларида ҳамкорликнинг илҳомбахш намуналарини кўриш мумкин.

«Утсав» — ҳинд миллий байрамининг, шунингдек СССРда Ҳиндистон фестивали доирасида бошқа кўпгина тадбирларнинг Ўзбекистонда ўтказилиши халқларни яқинлаштиришда ва энг муҳими — бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашда яна бир қадам қўйиш имконини беради. Халқларимизнинг тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашдан кўра муҳимроқ вазифаси бўлиши мумкин эмас. Жавоҳарлал Неру мана шу эзгу анъаналарга асос солди, бу дўстликни Индира Ганди, ҳар иккала давлат халқлари тинимсиз куч-ғайратлар билан мустаҳкамладилар. Бизнинг кунларимизда бу дўстлик ажойиб тарзда давом эттирмоқда. 1986 йилнинг ноябрида Михаил Сергеевич Горбачев билан Ражив Ганди имзолаган Деҳли декларацияси бунинг далилидир.

Ҳиндистоннинг Совет Иттифоқидаги ва Совет Иттифоқининг Ҳиндистондаги фестиваллари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига ҳамда Ҳиндистон мустақиллигининг 40 йиллигига бағишланган. Мамлакатларимизнинг маънавий меросини, ўтмишнинг қаҳрамонона анъаналарини ёшларимиз ривожлантирмоқда ва кўпайтирмоқдалар. Йигит ва қизлар социал адолат ва чинакам эркинлик учун, зўравонлик ва ирқчилик, тенгсизлик ва жабр-зулм, милитаризм ва агрессия барҳам топиши учун астойдил курашмоқдалар.

Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи, Ҳиндистон энергетика министри Васант Сатхе микрофон ёнига келади.

Ҳиндистонда «Утсав» энг севимли халқ байрамларидан биридир, — деди у. — Одамлар ўз ҳаётидаги энг муҳим ва қувончли воқеаларни нишонлаш учун тантанага тўпланадилар. Шу сабабли «Утсав» Тошкентга келганлиги чуқур рамзий маънога эга. «Утсав» СССРда Ҳиндистон фестивали янги саҳифасини очади.

Муносабатларимизнинг кўп асрлик тарихида халқларнинг миллий маданиятга, санъатга, анъаналарга ўзаро қизиқиши ҳамиша ўзгармас бўлиб келди. Ҳиндистоннинг СССРдаги фестивали халқлар билимини бойитишга, бир-бирларини яхшироқ билиб олишларига ёрдам беради.

Шуниси ҳам муҳимки, кўлами жиҳатидан мислсиз маданий тадбир Ҳиндистон ўз мустақиллигининг 40 йиллигини байрам қилаётган, советлар мамлакати эса Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигини нишонлаётган шонли бир пайтда ўтмоқда.

Биз мана шундай янги учрашувларни, мамлакатларимиз ўртасидаги самарали мулоқот давом этишини сабрсизлик билан кутамиз, деди сўзининг охирида нотиқ.

Фестиваль очиқ, деб эълон қилинади. Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи, Ўзбекистон ССР Гимнлари янграйди.

Тантана замин ва одамларни, меҳнат ва тинчликни шарафловчи ёрқин байрам рақси билан бошланади. Биржу Махараж раҳбарлигидаги рақс коллективи томошабинларга кўрсатган «Катхак» бетакрор томоша бўлди. «Утсав» байрамининг мана шу ўзига хос муқаддимаси, унинг ёрқин бўёқлар ва куйлардан ташкил топган ажойиб манзараси 50 мингга яқин киши тўпланган майдондаги томошабинлар кўз ўнгида ёрқин намоён бўлади.

Тошкент аҳолиси ва пойтахт меҳмонлари байрам бошланишидан бирмунча олдин гавжум ярмаркани томоша қилдилар. Бу ердаги кўпдан-кўп павильонларда ҳинд ёдгорлик буюмлари билан қизғин савдо қилинмоқда. Халқ усталари ясаган буюмлар, жумладан мисдан тайёрланган буюмлар ўзбек усталари санъатини эслатади.

Ҳиндистон ҳақида ҳар биримиз кўп нарса биламиз. Бу ҳақдаги билимларимиз мактаб дарсликлари билангина чекланмайди. Бу мамлакатни ҳақли равишда антиқа этнография музейи, деб атайдилар. Йигирма беш штатнинг ҳар бирида ўзига хос ифодали санъат мавжуд. «Утсав»ни Ҳиндистон ҳақидаги назмий ҳикоя, деса бўлади.

Биз республиканинг асосий майдонида КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг токарлар бригадири Владимир Одилов билан учрашдик.

— Таассуротларимизни сўз билан ифодалаш қийин, — деди у. — Шу пайтгача мен Ҳиндистон ҳақида кўп ўқиганман, анчагина телекўрсатувларни томоша қилганман. Аммо бу ерда кўрганларимнинг олдида буларнинг ҳаммаси хиралашиб қолади. Турли мамлакат вакилларининг жонли алоқаси ўрнини ҳеч нарса босаолмаслигини ҳозирги байрам яна бир бор тасдиқлаб турибди. Бир-бирмизнинг фикримизни яхшироқ тушунмоқ учун тез-тез учрашиб туриш керак. Ҳиндистоннинг СССРдаги фестивали икки буюк давлат тарихига энг ёрқин саҳифа бўлиб киришига ишончим комил. М. С. Горбачев билан Р. Гандининг Москва Кремли ҳовлисига эккан Ҳимолай кедри — деодар шу дўстликнинг рамзидир. Бу дарахтнинг илдизларига икки азим дарё—Ганг ва Волганинг суви қуйилган. Бу дарахт осмонга бўй чўзаверсин, қардошлигимиз эса мустаҳкамлаверсин!

Байрам давом этмоқда. Театрлаштирилган томоша ўн битта доимий майдончадагина эмас, сувда ҳам авжига чиқди. Катта фонтан сувидан ҳосил бўлган кўлда солсимон саҳна пайдо бўлиб, унда қадимий ибодатхоналардаги суратларга бамисоли жон киргандек, ҳинд рақкосалари хиром эта бошлайдилар.

Ўзбекистон йигит ва қизлари учун фестиваль бундан икки кун аввал бошланган эди. Республика комсомоли Марказий Комитетининг иккинчи секретари Евгений Гревцов фестивалнинг ёшларга аталган программаси ҳақида гапиради:

— Ўтган кунлар воқеаларга бой бўлди. Ёшларнинг «Илҳом» ижодий клубида ҳиндистонлик тенгдошлар ҳақида ҳикоя қилувчи виставка очилди. Маданий анъаналаримиз вориси бўлмиш ёшларга яқин мавзудаги семинар мароқли ва қизиқарли ўтди. Меҳмонларимиз шаҳар олий ўқув юртларида бўлдилар, В. И. Ленин номидаги республика пионерлар ва мактаб ўқувчилари саройини бориб кўрдилар. Бугунги байрам фестиваль ёшлар программасининг тантанали очилиши бўсағаси, деса бўлади. Ёшлар программаси 5 сентябрь куни В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройида очилади. Кейинги кунларда йигит ва қизлар кўпгина қизиқарли учрашувлар, мунозаралар ўтказишади. Қадимий Самарқанд ва Бухоро, Андижон ва Фарғона, Навоий ва Наманганда меҳмон бўладилар.

Тантаналарда Ҳиндистондаги Карнатаки деган кичик шаҳар вакиллари ҳам иштирок этмоқда. Жуда кўп сайёҳлар учун «Уч денгиз оша» йўл очиб берган тверлик савдогар Афанасий Никитин беш аср муқаддам ана шу шаҳарга борган эди. Тез орада совет санъати вакиллари ўз ватандошлари очган йўл орқали Ҳиндистонга борадилар, у ерда Ўзбекистон бадиий коллективлари ҳам ўз маҳоратларини намойиш этадилар.

Ҳеч муболағасиз шуни айтиш мумкинки, ҳозир ҳаммадан ҳам маросимнинг бош рассоми — дизайнери ва фестиваль постановкачи группасининг директори Дашрат Пателъ кўпроқ ҳаяжонланмоқда. Унга сўз берамиз:

— Тошкентга келган биринчи кунимданоқ бу ерда «Утсав» такрорланмас гўзаллиги ва шоду-хуррамлик билан ўтишига шубҳа қилганим йўқ. Тантаналар ўтадиган асосий майдон нақадар гўзал ва байрамона тус олгани ҳақида жуда кўп яхши гапларни эшитдим. Совет қурувчилари, монтажчилари, безакчилари бўлмаганида майдонни бу хилда безай олмаган бўлур эдик. Улар ғоят қисқа муддатда жуда катта ҳажмдаги ишни бажардилар. Менинг барча режаларимни амалга оширдилар. Байрамимизга минглаб одамлар ташриф буюрганлигидан беҳад хурсандман. Мен учун бундан яхшироқ мукофот йўқ.

Тошкент куранти соат ўн бирни кўрсатиб занг урди, лекин майдонда ҳинд куйлари янграб турибди. Анъанавий Ҳиндистон мушакбозлигининг афсонавий нақшлари тунгги осмонни ёритганда байрам авжига чиқади.

Пировардида Совет — Ҳиндистон фестивалларининг бош директори Г. А. Иванов билан Ҳиндистоннинг СССРдаги фестивали бош директори Д. Аурорага сўз берамиз.

— Дўстларимиз «Утсав»ни ўтказиш учун Тошкентни танлаганликлари бежиз эмас, — дейди Георгий Александрович. Бу ерда Ҳиндистон тарихини одамлар жуда яхши биладилар, Ҳиндистон миллий маданиятини тушунадилар.

— Бугун мана шу майдонда сизлар Ҳиндистоннинг бой маданий мероси билан танишиш имконига эга бўлдингиз, — деб гапга қўшилди Д. Аурора. — Бу гўзал томоша ҳаммага манзур бўлди, қалбларингизда яхши из қолдирди, деб умид қиламан.

«Утсав» яна икки оқшом давомида Ҳиндистон билан ҳаяжонли ва қизиқарли учрашувга келган кишиларга шодхуррамлик ва қувонч бағишлайди.

Фестиваль очилиши ҳақидаги репортажни:

ЎзТАГ мухбирлари Л. ЛЕВИН, С. ФЕНЮТИН олиб бордилар.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

4 сентябрь куни Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида СССРда Ҳиндистон фестивали III-босқичида қатнашаётган ёшлар делегацияси аъзолари билан матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Уни Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари А. Қодиров очди. СССРда ўтказилаётган Ҳиндистон фестивали ёшлар делегациясининг раҳбари К. Манавалан, группалар раҳбарлари Ж. Сумбали, Д. Гохонгуна, Б. Пракаш ва фестиваль қатнашчиси, талаба Рену Гонелалар республика ёшлар газеталарининг мухбирларини қизиқтирган саволларга жавоб бердилар.

Делегация аъзолари фестивалга Ҳиндистонда кўрилган тайёргарлик, ҳинд ёшларининг ҳаёти, совет-ҳинд дўстлик алоқаларининг анъанавий сарчашмалари ҳақида тўлқинланиб гапириб бердилар. Суҳбатлардан шу нарса маълум бўлдики, Ҳиндистон фестивалининг Тошкентдаги босқичи Москва, Ленинградда ўтказилган тантаналардек дўстона, самимий, меҳмондўстлик вазиятида ўтмоқда. Меҳмонлар республикамизда ўтказган дастлабки кунлари таассуротларини ҳаяжон билан ҳикоя қилдилар.

Матбуот конференциясида ВЛКСМ Марказий Комитети секретари С. Рогожкин, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети биринчи секретари А. Носиров ва бошқа ўртоқлар иштирок этдилар.

Даврани кенгроқ олинг

ОҚШОМХОН ИСТАКЛАРИ

Газета саҳифаларини биргаликда тайёрлаймиз

№ 6 (8)

Айни шу кезларда серқуёш республикамиз пойтахти Тошкентнинг файзи-тароватн айниқса ўзгачадир. Чунки кеча В. И. Ленин номидаги майдонда ҳинд миллий санъат байрами — Утсав тантанали равишда очилди. Тошкентликлар қўшни давлат — Ҳиндистон Республикасидан келган меҳмонларни шод-ҳуррамлик, очиқ чеҳра билан кутиб олдилар. Ўз навбатида меҳмонларимиз бўлмиш фестиваль қатнашчилари ҳинд халқининг миллий байрамини ўзгача кўтаринкилик, ўзгача завқ-шавқ билан ўтказиб, ҳар бир тошкентлик қалбига олам-олам қувонч бағишламоқдалар.

Шу боисдан ҳам шу кунларда «Тошкент оқшоми» газета редакциясига, Сиз, азиз газетхонлардан келаётган кўпчилик мактубларда ҳинд халқининг ўзига хос урф-одатлари билан боғлиқ бўлган маълумотларни бериш, уларнинг дунёга машҳур санъаткорлари ижодидан хабардор этиш илтимос қилинган. Ана шуларни ҳисобга олиб биз газетанинг бугунги сонида дўстлик фестивали билан боғлиқ кўпгина материалларни ёритмоқдамиз.

◆Жумладан, Ҳиндистонга саёҳатга борган ҳамшаҳримиз, Тошкент Давлат университетининг доценти Мухтор Худойқуловнинг «Ҳиндистон ҳикоялари»ни диққатингизга ҳавола этмоқдамиз.

◆ Бир группа оқшомхонлар — ишчи Н. Қориева, студент М. Афзалова, уй бекаси Т. Усмонова эса машҳур ҳинд рақкосаси ва кино актрисаси Важантимала ҳақида маълумот беришимизни сўрашган. Уларнинг бу истакларини ҳам бажонидил бажардик.

◆Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Нусрат Иноқовнинг «Кино санъати» сарлавҳали мақоласида ҳиндистонлик экран усталари тўғрисида батафсил ҳикоя қилинади. Ҳамшаҳарларимиздан В. Муродов, Н. Қодирова, Э. Қаюмовлар ўз хатларида шуни сўрашган эди.

◆ Ёзувчи Ориф Фармоновнинг «Сеҳрли пардозлар» сарлавҳаси остидаги мақоласида ҳинд халқининг жуда қадимдан мавжуд бўлган косметика санъати ҳақида фикр юритилади. Бу билан биз М. Юсупова, Д. Исаева, Д. Ғуломова, Н. Ғозиеваларнинг илтимосини бажо келтирдик.

◆ Газетамизнинг ушбу сонидаги кўпчилик материалларни «Даврани кенгроқ олинг» деган рубрика остида ёритяпмиз. Бунинг ўзига хос рамзий маъноси бор. Чунки серқуёш республикамиз пойтахтида бўлаётган Утсав ҳинд байрами чиндан ҳам ҳар бир тошкентлик ва шаҳримиз меҳмонларини ўз даврасига чорламоқда. Шу боисдан «Оқшом»нинг биринчи, иккинчи ва учинчи саҳифаларидаги аксарият материаллар дўстлик фестивалига бағишланганлиги бежиз эмас.

◆ Шунингдек, газетада мамлакатимиз ва шаҳримиз сиёсий ҳаётида юз бераётган воқеалар ҳам ўз аксини топган. Одатдагидек, ушбу сонда ҳам газетхонларнинг мактубларига кенг ўрин берилган. «Яхши одамлар одоби» ҳақидаги, машҳур кишилар ҳаёти билан боғлиқ маълумотлар, фарзандларимизга аталган шеърлар ва бошқа материаллар ҳам Сизнинг шанба оқшомидаги кайфиятингизни янада кўтаради, деган умиддамиз, азиз дўстлар!

Коммунистлар фаоллиги оширилсин

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси коммунистлари ўз фаолиятларини қайта қуриб, камчиликларга принципиал баҳо бериб, уларни бартараф этиш тадбирларини кўришмоқда. Белгиланган план-топшириқларини муддатидан илгари бажаришга интилаяптилар. Буни бирлашма партия группаларида бўлаётган ҳисобот-сайлов йиғилишлари ҳам кўрсатиб турибди.

Доира шаклида тўқиш цехининг 3-тўқув участкаси коммунистлари масалага танқидий нуқтаи-назардан ёндошиб, қайта қуриш ва жадаллаштиришда ҳар бир КПСС аъзоси қандай иштирок этганлигини муҳокама этдилар. Партия группаси ташкилотчиси Илҳом Ғофуров амалга оширилган ишлар ҳақида ҳисобот берди.

Участка партия группаси ҳисобида 13 нафар партия аъзоси бор. Сайловдан-сайловгача ўтган бир йил ичида улар ёмон ишламадилар. Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йили планлари бажарилди. Зикрилла Абдуллаев, Валентина Балабанкина, Матлуба Ҳақназарова, Исмат Тожиев, Минавар Боситхонова сингари партия аъзолари ойлик планларини 120 процентга етказиб адо этишга муваффақ бўлдилар.

Коммунистлар мураббийлик ҳаракатини йўлга яхши қўйганлар. Комсомол-ёшлардан ижодкор, ғайратли, интилувчан, малакали ўринбосарлар тарбиялашга алоҳида эътибор бериляпти. И. Тожиев бу давр ичида икки нафар мастер ёрдамчиси тайёрлади. У бор билимини ёшларга ўргатди. Муносиблар партия сафига қабул қилиняпти. Яқинда икки тўқувчи партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинди. Меҳнат интизоми ҳам ҳамиша коммунистлар диққат-эътиборида туради. М. Мансурова, М. Икромов, А. Ёқубов сингари коммунистлар меҳнат интизоми бўшашиб кетган пайтларда беш марта рейд ўтказишди, прогулчилар аниқланиб, бир неча кишига хайфсан эълон қилинди. Маҳсулот сифатини назорат қилишни В. Балабанкина, И. Тожиев ўз зиммасига олганлар. Уларнинг талабчанлиги туфайли ҳар ойда икки марта сифат куни ўтказилди. Ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг ўн тури «Н» индекси билан тайёрланмоқда. Тўқилаётган ана шу газламаларнинг сифати бўйича баъзи цехлардан келаётган шикоятларнинг сабабини топишда ҳам бу уч коммунист жонбозлик кўрсатди. Белгиланган тадбирлар хатоликка йўл қўйяётган ишчиларни аниқлашда ёрдам берди. Маълум бўлишича, айрим коммунистлар кунлик нормаларини ошириб бажариш мақсадида рақамлар кетидан қувиб, сифатни ёдларидан чиқариб қўйганлар.

Доклад юзасидан музокаралар танқидий руҳда бўлди. Йиғилиш қатнашчилари меҳнат интизомини бузувчиларга қатъий жазо берилмагани, газламанинг кўп қисми сифатсиз тўқилгани, ёшларни ахлоқий жиҳатдан тарбиялашда совуққонлик ҳоллари учраганини очиб ташладилар, ҳал этилмаган муаммоларни тилга олдилар. Жумладан, тўқилган юз тонна мато номаълум сабабларга кўра 2-цехга қабул қилинмаяпти. Бир неча ойдан бери газлама участканинг каттагина майдонини эгаллаб, чанг босиб ётибди. Бу ҳам тўқувчиларнинг иш унумдорлигини оширишларига тўсиқ бўлмоқда, бригадалар кўрсаткичларига салбий таъсир этяпти. Ўтган етти ой ичида тўқувчилар 1170,5 минг сўмлик мато тўқишлари керак эди. Аммо бу кўрсаткич 1138,8 минг сўмликка базўр етказилди. Бироқ партия группаси ҳам, цех партия ташкилоти ҳам юзага келган бу муаммога бефарқлик билан қарамоқда. Коммунистларнинг бу борадаги эътирозлари эса инобатга олинмаяпти.

КПСС аъзоларининг партия группаси иш фаолиятини яхшилашда нафи тегадиган конкрет таклифлари асосида келгусидаги вазифалар белгилаб олинди. Партия группаси ҳар ойда икки марта сифат кунини ўтказиш, меҳнат интизомига риоя қилмайдиганларга, иш вақтидан унумли фойдаланмайдиганларга қарши курашиш мақсадида ойига уч марта рейд ташкил этиш режалаштирилди. Ҳар бир коммунистнинг оилавий шароитини мукаммал ўрганиб, зарур бўлса амалий ёрдам кўрсатиш, тўқувчиларнинг иш жойлари ҳамда дастгоҳлари озодагарчилигини назорат қилиш, натижаларни «Эстетика экрани»да ҳар ўн беш кунда эълон қилиб боришга қарор қилинди. Партия группаси иш фаолиятини қайта қуришда ҳар бир КПСС аъзоси актив иштирок этишга, нуқсонларни тугатишга ёрдамини аямасликка ваъда берди.

КПСС XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг январь ва июнь (1987 йил) Пленумлари қарорларини ҳаётга тадбиқ этишда янги сайланган ташкилотчига коллективда партиявий таъсирчанликни кучайтириш йўлларини излаш топширилди. Унга ташаббускорликдек қудратли манбадан оқилона фойдаланиш, резервларни тўла ишга солиш вазифаси юкланди. Коммунистлар партия группаси ташкилотчилигига И. Ғофуровни якдиллик билан қайта сайладилар.

Д. ИКРОМОВА.

Ёзган хатингизни олдик

Тошкент-83, Ленинград кўчаси, 32-уй

● Бешқайрағоч массивидаги Акмал Икромов номли маҳалла марказида бир вақтлар омонат кассаси очилиб, бир неча ой ишлаган эди. Шундан кейин бу хизмат шохобчаси беркитиб қўйилди. Яқинда ана шу омонат кассаси тўла ремонт қилиниб, массив аҳолиси хизматига топширилди. Массивликлар бу қулайликдан мамнун бўлишмоқда.

Л. ҲАМИДОВ,
пенсионер.
1-Тўқимачи кўчаси, 21-уй.

● Шаҳримизнинг Карл Маркс кўчасида шанба ва якшанба кунлари меҳмонлар ва ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсатаётган ярмарка кўпчиликка манзур бўлмоқда. Аммо бу ердаги ҳамма ишлар ҳам кўнгилдагидек эмас. 18, 19 июль кунлари ярмаркада эркаклар кўйлаги савдо кўргазмаси бўлиб ўтди. Афсуски, сотувчилар ёқаси 43 бўлган кўйлакни топиша олмади. Ярмаркага келганимга пушаймон бўлиб қайтдим. Эртасига яна бордим. Сотувчилар мен истаган размердаги кўйлакни қидириб яна топиша олмади. Кўргазмалар харидорлар талабига кўра барча размердаги кўйлаклар билан ўтказилса мақсадга мувофиқ бўларди.

Х. ИСМОИЛОВ,
хизматчи.
Далазор кўчаси, 22-уй.

● Шаҳримизда маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига қарашли пунктлар жуда кўп. Аммо улар ичида аҳоли учун зарур бўлган баъзи бир устахоналарнинг йўқлиги бизни ажаблантиради. Масалан, яқинда сотиб олган болалар сумкачасини арзимаган бир ери ишдан чиқди. Тузатиш учун биронта устахона топа олмадим. Уйимизда иккита болаларнинг велосипеди ва коляскаси бузилиб ётибди. Аммо бундай устахона шаҳримизнинг биронта ерида йўқ. Болаларни ҳар хил ўйинчоқларини тузатиб берадиган устахоналар очилса янада мақсадга мувофиқ бўларди.

М. СУЛТОНХЎЖАЕВА.
Сағбон кўчаси, 144-уй.

● Самарқанд Дарбоза маҳалласида ҳашар йўли билан кичкина бўлса ҳам бозорча ташкил қилинди. Унга водопровод ўтказилди, атрофи ўралиб пештахталар ўрнатилди. Энди нонвойлар нонларини ерга қўйиб сотишмайди. Тоза, озода, санитария қоидаларига мос келадиган пештахталар атрофида сотишмоқда. Ҳозир «Фарҳод» бозоридаги 13-коопторг магазинининг филиали очилди. Бу ишларнинг ҳаммаси шу маҳалла аҳли активлари иштирокида ташкил этилмоқда. Ана шу бозорча қурилганига 15 кун бўлмасдан 21 тонна қовун-тарвуз, бир неча тонна сабзавот ва мевалар сотилди. Буни айтишдан мақсад территориямиз Октябрь районига қарайди. Агар Октябрь район ижроия комитетидагилар аҳоли илтимосига қулоқ солиб ёрдам беришганида бозорчамиз янада кўркам ва файзли бўларди.

А. ЖЎРАЕВ, М МИРЗАЕВ, Н. РАҲИМОВ,
меҳнат ветеранлари.
С. ВАЛИЕВ,
хизматчи.

● 16 июль куни аэропортдан уйга қайтиш учун таксига навбатга турдик. 2-автопаркка қарашли 22-44 ТНП маркали машина келиб тўхтади. Навбат бизники бўлгани учун чиқмоқчи бўлдик. Аммо ҳайдовчи навбатда турмаган бошқа одамни машинага ўтқазди. Ҳайдовчига тушунтирмоқчи бўлган эдик, машинага ўтирган аёл бизни ҳақорат қилди. Унинг ёнига ҳайдовчи қўшилди. Хуллас калом ана шу машинага бир амаллаб ўтирдик ва манзилимизга етиб келганда счётчикда кўрсатилган 3 сўм 70 тийин ўрнига 4 сўм бердик. Ҳалиги йўловчилардан ҳам ҳайдовчи 4 сўм олди. Ҳайдовчи йўловчилардан — яъни биздан 4 сўм 60 тийин олиб қолди. Бу фақат шаҳримиздаги ана шу такси машинасида эмас, бошқа машиналарда ҳам деярли шундай ҳол рўй бермоқда. Уларни текширадиганлар борми?

Г. БОБОЖОНОВА,
меҳнат ветерани.
2-Шимоли-Шарқ массиви, 66-уй
6-квартира.

Ҳикматнома

Яхши одамлар одоби

Абу Муҳаммад Абдулло Рузбеҳ ибн Дадон Ибн ал-Муқаффа 724 (106-ҳижрий) йилда Эроннинг Джур қишлоғи (ҳозирги Ферузобод)да дунёга келди. У ёшлигидан бошлаб илм-маърифатга интилди. Ўша вақтларда энг катта маданият ва фан ўчоғи ҳисобланган Басра шаҳрида араб тили ва адабиётини ўрганди.

Ибн ал-Муқаффа — араб адабиёти намояндаларидан энг кўзга кўринганидир. У ўткир сўз устаси бўлган. Олийҳиммат ва олижаноблиги билан эзилганларга ёрдам қўлини чўзарди. У ўз ҳаёти, ижоди билан форс маданиятига чуқур боғланган бўлиб, доимо ўз Ватанини мадҳ этарди.

Ибн ал-Муқаффа ҳаётининг энг гуллаган пайтида ҳаётдан кўз юмган бўлса ҳам, унинг истеъдоди, ижодининг ҳар томонлама ривожланганини кўрсатувчи бир қанча асарлари бизгача етиб келган. Унинг кўп асарлари паҳлавий (қадимги форс) тилидан таржима қилинган бўлишига қарамай, улар ўз қимматини йўқотмаган. Унинг форс тилидан араб тилига, араб тилидан форс тилига ўгирган таржималари бор. Ибн ал-Муқаффа форс тилидан араб тилига таржима қилган «Калила ва Димна» китоби бутун дунёда катта шуҳрат қозонган. Бундан ташқари, муаллифнинг «Ал-адаб ал-Кабир («Катталар одоби») ва «Ал-адаб ас-Сағир» («Кичкиналар одоби») асарлари борки, булар унинг ижодида муҳим роль ўйнайди. Машҳур олим Абдул-Латиф Ҳамза шундай дейди: «Ибн ал-Муқаффа — худди ахлоқ ўқитувчиси каби фикрлайди, ахлоқнинг кўпроқ ақлга таянганини шарҳлайди... унинг фикрича, ахлоқ ҳамма нарсадан олдин ақл билан боғлиқдир, ақл эса ўз навбатида яхшилик ва ёмонликни ажратади».

Қуйида Ибн ал-Муқаффанинг «Ал-адаб ал-Кабир» китобидан парчалар ҳавола қиламиз.

Дўстлик муҳаббати

Дўстларнинг ўртасида бўладиган муомалада ҳадеб билим даъвосини қилаверма, йўқса, кейинги шармандаликлардан халос бўлолмайсан. У сен даъво қилган нарса хусусида тортишади, такаббурлиги тутса, жаҳолат устун келиб сенга ҳужум қилади ёки сен билан баҳсни йиғиштириб, сени ожиз ва иккиюзламага чиқариб даъво қилган ишингни ҳам, ўзингни ҳам ташлаб кетади.

Шарм-ҳаёли дўстинг бақириб ёки ишора қилиб, сен олимсан, мен жоҳилман, дейишдан ҳижолат тортади, агар сен унинг ўзингга тенглигидан фахрлансанг ҳам, бу гаплар ҳақиқатни тўла акс эттиради, деб ўйлама.

Агар ўзингни ҳақли сезсанг — буни эслатма ва кўрсатма, сўнг билгингки, сен лаёқатингни ўзинг билдирганингдан кўра, одамларнинг ўзи сезгани афзалроқдир. Демак, сабр қил, ўзингни одамларга танитишга шошилма.

Кишининг сифатларини кўрсатишга унинг иллат ва фазилатларини гапиришдан чўчима, чунки чўчиш калтафаҳмлик ва бахиллик бобига хос бўлади.

Илм сенга зеб бериб, ҳаётингда тўғри йўл кўрсатади. Агар унга муҳтожлик билдираверсанг сен унга етасан, сабр-қаноат муҳаббат ва мурувват келтиради.

Ишонч ҳақида

Кимда-ким сен билан қариндошлик қилиш ва дўстлик алоқасини боғлашни истаса, ўз ташаббусингни кўрсатиб унга ёруғ юз кўрсат. Яхши истак йўқолмасин, чунки у вақт ўтиб эскийдиган буюм эмас, кишининг обрўйи ва мурувввати унинг қариндошлари ва дўстлари билан мавжуддир. Агар қариндошларингдан бирортаси билан баъзи бир сабабларга кўра алоқани бузсанг, албатта бу хатодир. Инсон ишда ва мулоҳазада эҳтиётлик билан иш тутиши керак.

Жоҳил шундай одамки, ундан ҳатто ота-онаси ҳам қочади, каззоб эса ҳеч қачон содиқ дўст бўлолмайди, чунки содиқ дўст сидқидилдан гапиради, каззоб эса қалбида ёлғон бўлгани учун тилида ҳам ёлғон ишлатади. Аммо ростгўйнинг тили ва қалби ҳам пок бўлса, унга қандай ёлғончи деб туҳмат қилиш мумкин? Шафқатсизлик рақибга ёмонлик учун йўл очади, шунинг учун адоват келтирадиган дўстликнинг ҳожати йўқдир.

Раҳимсиз дўст баъзи бир рақиблардан ҳам зарарлидир. Раҳимсиз дўстнинг қилган гуноҳи ва хиёнатидан безиб ундан алоқангни узсанг, сени бадном қилади, узрингни билдирмасдан, айбингни ёйишга, бўрттиришга киришади.

Жаҳлинг — душманинг

Билгинки, тилинг оддий қурол бўлиб, ундан ақлинг, ғазабинг ва жаҳлинг устундир. Ҳар ғолиб ўз мағлубидан ўзининг манфаати учун фойдаланади. Агар ақлинг ғолиб чиқса, бу сенинг ютуғингдир, мадоми тилинг, ғазабинг ва жаҳлинг ғолиб чиқса, унда у сенинг душманингга айланади.

Латофатли бўл

Агар дўстинг бошига бирор мусибат тушса, ўша мусибат сенинг ҳам бошингга тушган ҳисобланади ва унга ўзингни шерик деб бил, дўстни шундай пайтларда мададсиз қолдириш уятдир. Шунга ўхшаш ҳолатларда ундан четлаб юрма, йўл-йўриқ излаб унга ўз мурувватингни кўрсат.

Агар сен кутмаган оғир мусибат бошингга тушса, унда дўстинг ёнингда турса, гапда мулойим бўл, шу тариқа ўзингда мавжуд латофатни намоён эт.

Сўз қадри

Ҳадеб važ кўрсатишни ёқтирадиган одамни афв этма, сенга ҳуда-беҳуда бирон нарса келтириб яхши кўринмоқчи бўлган одамдан фойдаланма ва гапингни фойдали деб билмаса, унга гапирма.

Агар у сени ширинсухан ва қувноқ юз билан қарши олиб, сендан узр сўраса, ундан воз кечиш жоиз эмас.

Агар танишдан кўчат олиб, уни экиб парваришлаганда ва ўстиришда бахиллик қилмасдан маблағ сарфласанг — фақат биринчи чиқиминг бекор кетади, қолгани сеникидир.

Қудратилла ТОШМАТОВ
тайёрлаган.

ФЕСТИВАЛГА БАҒИШЛАНГАН МАҲСУЛОТЛАР

Навқирон шаҳримиз шу кунларда янада тантанавор, байрамона либосда. Кўчалар, хиёбонлар дўстликни улуғловчи алвонранг шиорлардан ўзгача таровaт касб этаётир. Айниқса шаҳримизнинг В. И. Ленин номидаги бош майдони ўз гўзаллигини шаҳарликлар кўз ўнгида кўз-кўз қилиб турибди. Буларнинг барчаси кўҳна шаҳримизнинг яна бир дўст мамлакат халқига бағишланган миллий байрамни кенг нишонлаётганлиги туфайлидир.

Ҳиндистон халқининг миллий мустақиллигининг 40 йиллигига бағишланган Утсав фестивали дунёда тинчлик ишини мустаҳкамлашга, халқлар дўстлигини улуғлашга муносиб улуш бўлиб қўшилиши шубҳасиз. Бу унутилмас шодиёна шарафига бағишлаб шаҳардаги турли саноат корхоналарида ҳар хил совғабоп маҳсулотлар ишлаб чиқарилди. Айниқса Тошкент кўн-галантерея ва спорт буюмлари бирлашмасининг ишчан коллективи бу борада алоҳида жонбозлик кўрсатди.

Корхона чеварлари етти хил ассортиментдаги фестиваль рамзи туширилган кўн галантерея маҳсулотларини тайёрладилар. Улар асосан хотин-қизлар ва ёшларнинг турли сумкалари, косметика сумкалари ва майда чарм галантерея маҳсулотларидан иборат.

Фестиваль учун тайёрланган бу маҳсулотларни корхона ишчилари зўр ҳаяжон ва диққат эътибор билан ишлаб чиқардилар. Совет — Ҳиндистон халқлари дўстлигини улуғловчи нишонлар туширилган бу янги маҳсулотлар ўзининг чиройлилиги, ҳар хил силуэтлари билан киши диққатини жалб этади. Қолаверса, сифати ҳам анча пишиқ ва пухтадир.

Яқинда бирлашмада фестиваль учун тайёрланган 25 минг сўмлик ана шундай янги маҳсулотлар савдо шохобчаларига чиқарилди. Бу маҳсулотларни тайёрлашда бирлашманинг 1- ва 9-цехларидаги Лаъли Турдиева, Марғуба Йўлдошева, Мактуба Мўминова ва Раъно Нуралиева бошчилик қилаётган пешқадам бригадалари фаоллик кўрсатишди. Мамлакат Жамилова, Муқаддас Убайдуллаева, Лобар Имомхўжаева, Шоҳида Анурова, Муаттар Исломова сингари қўли гул ишчилар эса бор маҳоратларини ишга солишиб янги маҳсулотларни оммавийлигини таъминлашга ҳисса қўшдилар.

Г. ИКРОМОВА.

«Мана буниси ширин экан...»

М. Нуриддинов фотоэтюди.

Делегат ибрати

ВЛКСМ XX съездига ҳисоботда: «Қайта қуриш учун бизнинг ҳеч қандай тайёргарлик кўришга вақтимиз йўқ. Уни «йўл-йўлакай», айрим участкаларда эмас, балки бутун жабҳа бўйлаб амалга ошириш, олдимизда пайдо бўлаётган саволларга ўз столимизнинг яшчикларидан эмас, балки турмушнинг ўзидан жавоб ахтариш зарур» дейилди. Дилбар Оқилова Кремлнинг съездлар саройидаёқ ўз олдига вазифалар қўйди. Қиладиган ишларини планлаштирди. Москвадан катта таассуротлар билан қайтган Дилбар ҳамкасблари ҳузурига шошилди. Қалбида туғён ураётган янгиликларни дугоналарига етказишга ошиқди.

Дилбар «Чевар» ишлаб чиқариш бирлашмасида ибрат олса арзийдиган ишларни йўлга қўйди. Илгари цех «Комсомол прожектори» фаолияти сезилмас эди. Унинг таъсир кучига кўпчилик ишонмасди. Чунки илгари ўтказилган рейдлар натижаси эълон қилинарди-ю, камчиликларни тугатиш учун ҳеч қандай амалий иш қилинмасди. Дилбар ёш назоратчиларга аниқ вазифалар юклади. Тез орада текширишлар ўтказила бошланди. Дастлабки, рейддаёқ меҳнат интизоми бўшашиб кетгани аниқланди. Юзага келган аҳволга муросасиз муносабатда бўлиб, «Комсомол прожектори» варақасида прогулчилар фош этилди. Иш вақтида қимматли дақиқаларни бекорга ўтказадиган, вазифасига совуққонлик қилаётганлар цех комсомол ташкилоти йиғилишида муҳокама этилди. Бундан ташқари комсомол йиғилишларининг ҳам таъсирчанлигини оширишга эришди. Етти-саккиз ой илгари мажлисларга тўқувчиларни базўр йиғиб келинса, эндиликда эълон қилиниши билан комсомол-ёшлар мажлислар залига ўзлари тўпланишмоқда.

Цех комсомол ташкилотининг белгилаган бошқа чора-тадбирлари кўнгилдагидек самара берди. Айни пайтларда Улуғ Октябрнинг 70 йиллик юбилейига муносиб совға тайёрлаш иштиёқида тер тўкаётган ёшлар нормаларини ошириб бажаряптилар. Ҳар бир тикувчи маҳсулот сифатига алоҳида аҳамият бераяпти. Делегатнинг ўзи эса кунлик топшириқларини 130 процентга етказиб адо этяпти.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

СУРАТДА: ВЛКСМ XX съезди делегати, цех комсомол ташкилоти секретари Дилбар Оқилова.

Автор фотоси.

Бувижон, ўқиб беринг

Ҳисоб билмас

Ҳисоб-китоб дарсида,
Савол-жавоб авжида.
— Қирқни-қирққа бўламиз.
Бўламиз-да, оламиз.
Ўйлаб кўринглар қани?
Ўйлаб кўриб дер Ғани:
— Бўлсак майда бўлади,
Ҳамма бўлиб олади.

Хўрозга-чи?

— Товуқларингга дон,
сол, Солижон!
— Солдим!... Хўрозга-чи?
О, ойижон!..

Анвар МИРЗАЕВ.

Машҳур кишилар ҳам қизиқ-да

Бундан қисқа бўлмайди

Виктор Гюго янги романи — «Хўрланганлар»ни омма қандай қабул қилишини билмай,ноширга қуйидагича телеграмма юборди: «?»

Ношир жавоб йўллади: «!»

Ишончли усул

Паришонхотир немис олими Пауль Эрлих ҳар куни ходимларига берадиган топшириқларини карточкаларга ёзар эди. Шунингдек, у ўзи учун ҳам карточка тутарди. Карточкаларни унутмаслик учун эса уларни ўзига почта орқали жўнатарди.

Дунё хабарлари
ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ДОКТОР СЭБИНГА ЭСДАЛИК МЕДАЛИ ТОПШИРИЛДИ

ВАШИНГТОН. СССРнинг АҚШдаги элчихонасида америкалик таниқли медик-олим Альберт Сэбинга Лев Толстой номидаги халқаро олтин медаль топшириш тантанали маросими бўлди. Бу мукофот унга болалар ва ўсмирлар учун асарлар яратишдаги хизматлари ҳамда ёш авлодни тинчлик ва дўстлик руҳида тарбиялашга қўшган ҳиссаси учун берилди. Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар совет жамиятлари иттифоқи президиумининг раиси В. В. Терешкова шу ташкилотнинг болалар адабиёти ва санъати арбоблари уюшмаси номидан медаль ва эсдалик дипломини топширди. «Менга ушбу фахрий мукофот топширилганлигидан ғоят миннатдорман, — деди доктор А. Сэбин. — Биз тинчлик манфаатлари йўлида ҳали кўп иш қилишимиз ва биринчи навбатда Қўшма Штатлар билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларда ижобий ўзгаришларга эришишимиз керак. Вақтни қўлдан бой бермаймиз ва муҳолифлик ўрнини ҳамкорлик олади, деб умид қиламан».

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● БОНН. ГФР «Першинг-1 А» ракеталарини такомиллаштиришдан сўзсиз воз кечиши ва уларни йўқотиб юборишга тайёр туриши ё канцлернинг ҳукумат баёнотида ёҳуд бундестаг баёнотида қатъий мустаҳкамланмоғи керак. Германия Компартияси бундестагнинг бугунга белгиланган шошилинч мажлиси арафасида ГСДПнинг, «кўкатпарварлар» партиясининг, эркин демократик партия ҳамда ХДС/ХСС партиясининг парламентдаги фракцияларига шундай талаб билан мурожаат этди. Компартия шу фракцияларга юборган телеграммада ГФР ҳукумати шунингдек мазкур ракеталарга ўрнатиладиган Американинг ядровий жанговар каллакларини йўқотиш учун курашмоғи ҳамда «Першинг-1А» ракеталари ўрнига бошқа ҳеч қандай ракеталар ишлатмаслик мажбуриятини зиммасига олмоғи керак, деб таъкидланади.

● НЬЮ-ЙОРК. Стратегик мудофаа ташаббуси деб аталувчи ташаббусни амалга оширувчи ташкилот Пентагоннинг йирик пудратчиларидан бири «Мартин-Мариэтта» корпорацияси билан космик қуролнинг икки ядро системасини ишлаб чиқиш учун шартномалар тузди. «Авиэйшен уик энд спейс текноложи» ҳафталик газетасининг хабар қилишича, биринчи буюртма ядро зарядли рентген лазери учун платформа яратишни, иккинчи буюртма эса «самовий урушлар»нинг ядровий қуроллари учун нишонни топиш, кузатиб бориш ва нишонга олиш аппаратларини яратишни кўзда тутади. АҚШ урушга қарши ҳаракат активлари космик лазер системасини яратиш учинчи авлод ядро қуроли ишлаб чиқила бошлаганлигини билдиради, деб ҳисобламоқдалар.

● ҚОҲИРА. Миср президенти Ҳусни Муборак ўз номзодини навбатдаги олти йиллик муддат билан давлат бошлиғи лавозимига тасдиқлаш масаласи хусусида 5 октябрь куни умумдавлат референдумини ўтказиш тўғрисида декрет чиқарди. 1981 йилнинг октябрида Анвар Саодат ўлдирилгандан кейин Мисрга бошчилик қилган Муборак 6 июль куни халқ мажлиси (парламенти) депутатлари мутлақ кўпчилигининг овози билан президентлик лавозимига бирдан-бир номзод сифатида кўрсатилганди. Референдум чоғида овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган 13 миллионга яқин мисрлик парламентнинг бу таклифини маъқуллаши ёки рад этиши керак. Кўпчилик кузатувчилар Муборак президентлик лавозимини сақлаб қолишига шубҳа қилмаяптилар.

ТАИЛАНДДА САМОЛЁТ ҚУЛАБ ТУШДИ

БАНГКОК. Таиланднинг ички авиация йўлларида хизмат қилаётган «Таи эйруэйз» авиакомпаниясининг «Боинг-737» самолёти қўниш учун пасая бошлаган пайтда денгизга қулаб тушди.

Аэропорт маъмурияти вакилининг айтишича, самолёт ичида 83 киши бор эди. Авиалайнер учувчиси Пхукет аэропортига яқинлашиб қолганида бошқа самолёт билан тўқнашиб кетмаслик учун машинани кескин буриб юборган, лекин машинани ҳавода ушлаб қола олмаган. «Боинг» аэродромдан 12 километрча нарида денгизга қулаб тушди. Ҳозирча қутқарувчилар ҳалок бўлган 12 пассажирнинг жасадини топдилар.

Калейдоскоп

БУЛОҚ СУВЛАРИ БАРИ

Калифорниядаги Беверли-Хиллс деган жойда антиқа бар очилди. Унда сув сотилади... бу сув водопроводники эмас, балки булоқники. Сувни бу ерга 18 та турли давлатлардан олиб келишади. Бу ерга ҳар кунги сувдан ичиш учун келган кишилар, ҳар бир давлатнинг суви ўзига хос таъми бор, дейишмоқда. Янги бар катта шуҳрат қозонмоқда.

ТАВАККАЛЧИЛИККА ИХЛОС ҚЎЙГАНЛАР

Англиялик 41 ёшли бизнесман Давид Кирк ташкил қилган «Хавфли спорт клуби» аъзоларига вулқон оғзида тушлик қилиш ҳеч гап эмас...

Клубнинг биринчи аъзолари Шотландия соҳилларидаги тик қояларида қабул қилинишган эди. Клубга қабул қилинганлар тепаликдан пастга — совуқ денгиз сувларига ташлашган. Шундан кейин Киркнинг ҳамфикрлари Альп тоғларидан муз парчаларида пастга тушишган, Памплондаги машҳур кўча корридасида скейтборда тикка турган ҳолда иштирок этишган...

Клубнинг кейинги режалари қуйидагича: Ниагара шаршарасига амфибия усулида қилинган автобусда сакраш, шунингдек елканли қайиқда Арктика бўйлаб сузиш, деб ҳикоя қилади «Паралели» (Болгария) журнали.

Халқ анъаналари

Озодлик байрами

Республика эълон қилинган кун Деҳлининг марказий кўчалари бўйлаб — президент саройида Қизил қалъа томон ҳарбий намойиш бўлади. Намойиш Раджпатх («Давлат йўли») проспектидан ўтади. Унинг марказида президент, ҳукумат министрлари, чет эллик меҳмонлар ва дипломатлар учун серҳашам минбар қад кўтариб туради. Раджпатхнинг икки томонидаги кенг ўтлоқларни махсус билет ололган минглаб бахтли кишилар эрталабдан лиқ тўлдиради. Яна минглаб деҳлиликлар намойиш қатнашчиларини 1947 йили Жавоҳарлал Неру озодлик байроғини тиккан буюк мўғул пошшоларининг эски қалъасигача бўлган йўл давомида олқишлаб борадилар.

Платформа-прицеплари транспарант, макет, паннолар билан безалган, устида ранго-ранг миллий кийимлар кийган артистлар турли штатларда эришилган ютуқларни намойиш қилувчи турнақатор машиналар ўтиши байрамнинг жуда таъсирли қисмидир. Республика куни ҳиндларнинг демократик ғояларга қанчалик содиқлиги яна бир бор намоён бўлади. Шунинг учун халқ проспект бўйлаб қадам ташлаётган озодлик учун кураш ветеранларини чин юракдан қутлайдилар.

Ҳинд халқи ниҳоятда оғир курашлар эвазига қўлга киритилган ўз озодлигини беҳад қадрлайди. Улар намойишга чиққан ҳарбий техника ва аскарларнинг текис сафини ҳурмат билан кузатадилар. Мамлакат шимолидаги қорли довонлар, нотинч районларга ёшларни жўнатишга мажбур. Чунки у ёқда мамлакатнинг бирлигига раҳна солиш учун қўпорувчилик ҳаракатлари бормоқда. Халқ ҳушёр туриши керак.

...Намойиш охирига етади, аммо шаҳар майдонлари, кўчалари, бутун Ҳиндистонда байрам тантаналари давом этади.

Бугунги кунда эса у бизнинг ҳам байрамимизга айланди.

Кино санъати

Ҳиндистон кино санъаткорлари Тошкентда ўтаётган ҳар бир фестивалда актив иштирок этиб келади. Ҳиндистон кино санъати турли миллат томошабинлари эътиборини қозонган, мустақиллиги ва жозибаси кишини сеҳрлайдиган бадиий фильмлари билан жаҳонда муваффақият қозонган.

Ҳиндистон кино бўйича энг ривожланган мамлакатлардан биридир. Республикада ўрта ҳисобда ҳар йили 500 га яқин бадиий, хроникал ва ҳужжатли фильмлар ишлаб чиқарилади. Жумладан, Ҳиндистоннинг турли штатларида 68 киностудия мунтазам ишлаб турибди. Уларда 150 мингдан ортиқ ижодкорлар меҳнат қилишмоқда. Бу студияларда жаҳонга танилган режиссёрлардан Башбехаттачария, Мрина Ясан, Раж Капур, Веисат Раман, Кришнав Вали, Санджат Кумар, Раджиадер Сингх, Гумарганай Али Цер ва бошқа ўнлаб сценаристлар, кинодраматурглар, операторлар меҳнат қилади.

Совет кинематографчилари Ҳиндистон кино усталари билан кўп йиллардан бери ҳамкорлик қилиб келадилар. Бу ҳамкорлик айниқса «Уч денгиз оша саёҳат» номли бадиий фильмда ажойиб аҳамият касб этди. Фильм қаҳрамони Афанасий Никитин ҳар иккала мамлакатда ажойиб сайёҳ сифатида севиб қолинди.

Раж Капурнинг номи мамлакатимизда машҳур, чунки у дунё томошабинларига ҳинд киносини кашф этиб берди. Раж Капур 18 ёшидаёқ «Мановий», «Нилуфар» бадиий фильмларида илк бор актёр сифатида иштирок этди. Дастлаб у режиссёр ёрдамчиси, ассистент ва дастёр, бўлиб ишлади. Кейинчалик атоқли кинорежиссёр ёрдамида «Олов», «Ёмғир» бадиий фильмларини яратди.

1951 йилда яратган икки серияли «Дайди» бадиий фильми унга катта шуҳрат келтирди. Шунингдек Раж Капурнинг «Хўрсиниш», «Этик тозаловчи», «Жаноб — 420», «Тун оғушида», «Сангам», «Менинг исмим — масхарабоз» фильмларини миллион-миллион кино мухлислари завқ билан кўрганлар.

Ҳиндистонда 7 мингдан зиёд кинотеатрлар ишлаб турибди. Улар ҳар куни 30 миллиондан ортиқ томошабинларга хизмат қилади. Кино санъатига бағишланган 300 та журнал нашр этилмоқда.

Пуна шаҳрида кино институти бор. Мамлакатнинг Бомбай, Калькутта, Мадорас шаҳарларида жойлашган энг йирик киностудияларда йилига 200 га яқин фильмлар экранлаштирилади. Бугунги кунда ҳинд кино санъатининг фахри — Раж Капур сулоласини билмаган кишини топиш қийин. Чунки улар яратган фильмлар ўзининг ҳаётийлиги, халқчиллиги, замонавийлиги билан ажралиб туради. Бош ролларни доимо ижро этиб келган Риши ва Шаши Капурлар Ҳиндистон кино санъатининг юлдузлари демакдир.

Ўзбек кино санъаткорлари ҳинд киночилари ҳамкорлигида «Ўзбекфильм» студиясининг таниқли режиссёри Латиф Файзиев бошчилигида 1979 йилда «Али бобо ва қирқ қароқчи саргузаштлари» бадиий фильмини суратга олишди. Фильм ҳинд-ўзбек томошабинларига жуда манзур бўлди.

Нусрат ИНОҚОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, «Билим» жамиятининг лектори, меҳнат ветерани.

Важантимала 1931 йил Ҳиндистоннинг Майсур штатида туғилган машҳур ҳинд раққосаси ва кино актрисасидир. Важантимала санъатни дастлаб машҳур раққоса ва актриса бўлган онасидан ўрганди.

Бу санъаткор жуда ёшлигидаёқ эътиборли кишилар даврасида (ҳиндларнинг анъаналарига кўра рақсга тушишдек катта имтиёзга эга бўлди) ҳинд рақс санъатининг машҳур ижрочисига айланди. Важантимала рақс санъатининг юқори чўққиси бўлган «Бхарат Наттьям» классик услубидаги расқларни ҳам маҳорат билан ижро этди. У 16 ёшидан киносга суратга туша бошлади. Унлаб ҳинд фильмларида муҳаббат санамлари тимсолини гавдалантирди. СССРда намойиш қилинган «Янги Деҳли», «Ҳиндистон онаси», «Чақириқ», «Ганга ва Жамна», «Амрапали», «Сангам» каби фильмларда бош ролларни ижро этди. «Сангам» фильмидаги Ратха образи учун у махсус совврин билан тақдирланди. Важантимала Ҳиндистоннинг энг яхши киноактрисалари учун белгиланган олий мукофотга уч марта сазовор бўлган. Важантимала СССРда ҳам бўлган. Жумладан, у 1977 йили Ўзбекистонда ўтказилган ҳинд маданияти декадасида қатнашган.

СУРАТДА: «Сангам» фильмидан кадр.

Дилмурод ОБЛАЕВ.

Каптар совғаси

Эртак

Қадим замонда қичкина қишлоқнинг бир чеккасида Кижаван исмли деҳқон яшаган экан. Унинг на бир яқин қариндош-уруғи, на бир узоқ таниши бор экан. Аммо, Кижаван бундан сира ўксинмас экан. У одамларнинг ўрнига ўрмон қушлари, ҳайвонлари билан дўстлашиб юрар экан. Кимнинг дўсти кўп бўлса, у ҳеч маҳалда зерикармиди? Кижаван ҳам қушу-ҳайвон тилини жуда яхши биларкан. У ўрмонда яшовчиларнинг бирортаси билан учрашиб қолса, суҳбат қураркан-у, енгил тортар экан. Қушлар Кижаванни кўришлари биланоқ, шоду-хуррамлик билан чуғур-чуғур қилишиб, кутиб олар эканлар.

Кижаван кичкина бир капада яшар экан. Бир куни у жуда қаттиқ оч қолибди. Бирор нарса тамадди қилай деса, уйида ҳеч вақоси йўқ экан. Кижаван таёқ олиб, ўрмонга жўнабди. Ўрмонни айланиб-айланиб, у ерда ҳам ейдиган ҳеч нарса тополмай, уйига қайтибди. Йўлда кетаётиб:

— Менга ёрдам бер? —деган заиф бир товушни эшитиб қолибди.

Кижаван бундай қараса, ерда бир каптар йиқилиб ётган эмиш.

— Мен учолмайман, қутқаргин, — ялинибди у Кижаванга.

Кижаваннинг бечора каптарга раҳми келибди. Уни ердан авайлаб кўтариб олиб, бағрига босганича, йўлида давом этибди. Капасига келиб, қушни эҳтиётлик билан юмшоқ ўринга ётқизибди.

— Тузалиб кетгунингча меникида яшайсан. Ҳеч нарсадан қўрқмагин, сени хафа қилишларига йўл қўймайман. Қўлимдан келганича сенга ёрдам бераман. Аммо, лекин ҳозирча сенга овқат берай десам, уйда ейдиган ҳеч вақо йўқ,— деб хафа бўлиб гапирибди Кижаван унга.

— Қайғурма, — дебди каптар уни тинчлантириб, —ўрмонда манго дарахти бор. Дарахт кавагининг ичида гуруч бор, бориб ана шу гуручни олиб келгин.

Кижаван ҳам фурсатни бой бермай, манго дарахтини излаб, ўрмонга жўнабди. Йўл юрибди, йўл юрса ҳам мўл юрибди, аммо, негадир дарахтни учратмабди. У охири ҳориб-чарчаб бир тепалик устида ўтирибди. Бундай қараса, тўппа-тўғри унинг рўпарасида манго дарахти ўсиб ётган эмиш. Кижаван энгашиб дарахт каваги ичига қараса, бир қисим гуруч турганмиш. Унинг атрофида эса олтину-кумуш, олмосу-дур ва бошқа ҳар хил қимматбаҳо тошлар ёғду сочиб ётган эмиш. Аммо, Кижаван бу хазинага бепарвогина қарабди. «Бу тошларни нимаям қилардим, ахир ўзимни безатиш ниятим йўқ-ку», — деб ўйлабди.

У фақатгина гуручни олиб, орқасига қайтибди. Уйига кираверишда остонасида иккинчи бир каптарни кўрибди. У эшикни очиши билан каптар пирр этиб ичкарига учиб кирибди-да, ярадор каптарнинг ёнига бориб қўнибди. Иккала қуш ҳам шоду-хуррам бўлиб, сайраб юборишибди. Кижаван уларга гуруч берибди. Қушлар чақ-чақлашиб гуручни чўқилашга тушишибди. Деҳқон бўлса, унинг ёнига ўтириб олиб, қушларни роса томоша қилибди.

— Нега сен ўзингга гуручдан қолдирмадинг?— деб сўрабди иккинчи каптар.

— Ўзи бир қисимгина гуруч бўлса, фақат ўзингизга зўрға етади, холос. Ҳечқиси йўқ, мен чидайман, ўлмайман, — деб хотиржам жавоб қилибди Кижаван.

Иккинчи каптар кулбадан учиб чиқиб кетибди-да, тумшуғида ниманидир кўтарганча, қайтиб келибди. Келтирган нарсаси тилла узук экан.

— Бу узукни ўзингга ол. Сен уни қўлингдан ечмагунингча, нимаики истасанг, у сенинг буйруқларингни бажо келтиради, — дебди каптар.

— Агар бу гапларинг тўғри бўлса, сенга раҳмат! — деб миннатдорчилик билдирибди Кижаван. — Менга озгина нон билан сут бўлса бас, бошқа ҳеч ниманинг ҳожати йўқ.

У бу сўзларни айтиб улгурмасиданоқ, дастурхонда иссиқ кулча нон билан бир пиёла сут пайдо бўлибди. Деҳқон Кижаван сутни ичиб, ноннинг бир бурдасини еди ва қолганларини каптарларга ушатиб берибди.

Шундан кейин деҳқон Кижаван бахтли яшай бошлабди. Унга етадиган нимаики зарур нарса бўлса, дўсти каптар совға қилган узук ҳаммасини бир зумда муҳайё қилар экан.

Русчадан
Нодир НОРМАТОВ
таржимаси.

Дўстлик фестивали

Қутбминор

Деҳлида биринчи бўлиб кўрган осориатиқамиз — Қутбминор бўлди. Бу — VIII асрда Қутбиддин Ойбек деган ҳукмдор томонидан қурилган, баландлиги етмиш беш метр бўлган қабариқ қиррали маҳобатли минора. Гўзал ва нафис қабариқлари Самарқанддаги машҳур Гўри Амирни эслатувчи бу минорани дабдурустдан бошдан-оёқ қамраб кўриб бўлмас, тепасига қарасангиз бош кийимингиз тушиб кетади. Миноранинг тепасига ички зиналар билан чиқилган. Лекин минора эшигида катта қулф осиғлиқ эди.

— Илгарилари эшик очиқ эди, миноранинг тепасига чиқиб атрофни томоша қилиш мумкин эди, — деб изоҳ берди бизни олиб юрган ҳинд кишиси, — лекин кейинги пайтларда минора тепасидан ўзини ерга ташлаш ҳоллари кўпайиб кетди. Шунинг учун унга чиқиш ман этилган.

— Кимлар экан ундан ўзини ташловчилар?

— Ким билади дейсиз... Асосан ёш йигит ва қизлар. Ошиқлар бўлиши мумкин. Умуман, оғир ҳаётдан қийналиб, жонидан тўйганлар камми? — деб маъюс кулимсиради ўша ҳинд. Сўнг минора ҳовлисида қаққайиб турган мис устунга ишора қилди: — Мана бу устуннинг хосияти бор: кимки унга елкасини тираб туриб, қўлларини орқага чўзганча бир-бирига текиза олса — у одам бахтли бўлармиш.

Мис устун олдида ҳинд ёшлари гавжум эди. Улар ўз бахтларини синаб кўришарди. Ишқилиб, уларга бахт ёр бўлсин.

Аградаги тўй

— Бугун ҳинд тўйини кўрасизлар, — деди бизни олиб юрувчи кишилар Агра шаҳрига етиб келиб муҳташам «Галакси» меҳмонхонасига қўнганимизда. — Тўй шу ерда, меҳмонхона ҳовлисида бўлади.

Ҳақиқатан ҳам бу баҳаво жойга қурилган меҳмонхонанинг дарвозасидан тортиб, ўртасида мармар ҳовузли кенггина ҳовлиси, ёзлик айвони турли гуллар, ҳар хил рангдаги электр чироқлари билан безатилган бўлиб, жуда гавжум эди. Демак, тўй тараддуди. Ҳинд тўйини ўз кўзимиз билан кўрарканмиз-да.

Кечга яқин тўйхона янаям гавжум бўлиб кетди. Машиналарда кетма-кет меҳмонлар келиша бошлашди. Тўй эгаси ўзига тўқ кишилардан шекилли, келаётган меҳмонлар ҳам хийла басавлат эдилар. Меҳмонлар айвондаги столларга ўтиришди, меҳмонхонада яшовчилар, сайёҳлар эса сал берироқдан тўйни томоша қилишарди. Айвон тўрида музика янгради, бир томонда эса бутун оркестр чалар, музикачилар бошлиғи — барваста сингх зўр бериб таёқчасини силкитарди.

— Тўйга анчагина қўшиқчи-созандалар айтилган, — деб изоҳ берди шу ерда дўстлашиб қолганимиз бир ҳинд йигити. — Тўй эгаси Агранинг янги чиққан бойларидан. Ўғлини уйлантиряпти, ўзини кўрсатиш учун қиляпти бу тўйни. Куёв билан келинни кўрдингларми? — деб ишора қилди у айвоннинг бир четидаги давра томонга.

Бу ерда никоҳ маросими ўтказилаётган экан. Куёв-келиннинг яқинлари, меҳмонлари уларни ҳалқа қилиб ўраб олишган, томошабинлар орасида меҳмонхонада яшовчи сайёҳлар ҳам кўп эди. Одамлар орасидан куёв билан келинни зўрға кўрдим. Улар ўртага ёқилган олов атрофида ўтиришар, кекса ҳинд роҳиби дуо ўқиб, оловга алланималар сепиб қўярди. Куёв бошига жиға таққан, башанг ясанган ёшгина бола эди. Келиннинг ёши эса ундан анча каттароқ кўринарди. Мени ҳайрон қолдирган нарса — келин билан куёвнинг бир-бирига сира ўхшамайдиган, икки хил қиёфаси бўлди: ҳали оғзидан она сути кетмаган куёвтўра меровланганнамо илжаяр, келин эса кўзини ердан узмас эди. Тўғри, ҳамма халқлардагидек Ҳиндистонда ҳам келин ибо сақлаши табиий бир нарса, аммо бу келин менинг назаримда ниҳоятда хомуш ва хафа эди. Бу — нотенг, мажбурий никоҳ эканлиги шундоққина кўриниб турарди.

Биз кўрган Ҳамза

Бегона юртда юрганингизда рўпарангиздан бир ҳамюрт танишингиз чиқиб қолса шунақа хурсанд бўлиб кетасизки, асти қўяверасиз. Биз ҳам Ҳиндистоннинг жанубида — узоқ Мадорасда шундай ҳолга тушдик. Биз бу ерда Ҳамзани учратдик. Ҳиндистонлик Ҳамзани.

Йўқ, у шоир эмасди. Оддий одам, биз келиб тушган муҳташам «Каннамара» меҳмонхонасининг емакхонасида овқат ташувчи хизматкор. Қорачадан келган, ўрта бўйли, кўзлари самимий кулиб турадиган бу йигит бизга овқат, чой, қаҳва келтиркан, ҳар бир юмушни сидқидилдан бажарар, юзларидан табассум аримасди. Умуман, Ҳиндистондаги хизмат аҳли совет саёҳатчиларига чуқур ҳурмат-эҳтиром ва қандайдир ажабланиш билан қарашади. «Бу одамлар қизиқ-а, — деб ўйлашса керак улар. — Жаноб бўлиб жаноб эмас, хизматкорларга эса ўхшашмайди. Биз билан қўл бериб кўришишади. Юкларини эса биз қолиб ўзлари кўтаришиб кетишавершади».

Бизнинг йигитимиз ҳам аңа шундай хизматкорлардан бири эди. У бизга жудаям ёқиб қолди. Биз ундан номини сўрадик.

— Ҳамза, — деб жавоб қилди у.

— Ҳамза? — деб баббараварига қайтариб сўрадик биз — бир неча сайёҳ.

— Ҳа, Ҳамза. Отамнинг исми эса Қодир, — деди ҳалиги йигит кулиб.

У аждодларининг Ўрта Осиёдан келган-келмаганликларини билмас экан, улар асли Керала штатидан бўлиб, ота-онаси билан буёқларга иш излаб келишган экан.

Албатта, Ҳиндистонда исмлари Ўрта Осиёликларникига, ўзбекларникига ўхшаб кетадиган кишилар кўп. Лекин узоқ Ҳиндистонда, ўлкамиздан бир неча минглаб километр нарида улуғ ўзбек шоирининг адашини учратиш албатта фавқулодда воқеадек эди. Биз ҳинд дўстимизга Ўзбекистон ҳақида, бу юртдаги унинг оташин шоир адаши — Ҳамза ҳақида гапириб бердик. Ҳиндистонлик Ҳамзанинг кўзлари чақнаб кетди.

Энди у узоқ-узоқларда Ўзбекистон деган ажойиб бир юрт борлиги, у ерда адаши — шоир Ҳамза ўтганлигини, бизларни ҳеч қачон унутмаса керак.

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ.

СУРАТЛАРДА: Ҳиндистон манзаралари. Автор фотолари.

Ҳиндистон ҳикоялари

Мамлакатлар, одамлар, одатлар

Сеҳрли пардозлар

Косметика санъати жуда қадимдан мавжуд. Турли тарихий даврда ҳар бир халқнинг косметикага муносабати турлича бўлган. Бу жамият ривожи, иқлим, маиший ва иқтисодий шароитларга боғлиқ. Косметик воситалар терини совуқ, иссиқ, намдан ҳимоя қилади.

Кўплаб рассомчилик, ҳайкаллар ва адабий ёдгорликлар қадимги Ҳиндистонда косметиканинг жуда кенг тарқалганидан гувоҳлик беради. Ҳиндлар узоқ даврлардан бери хушбўй сув, атир, малҳам ва ёғлардан фойдаланиб келадилар. Улар сочни мустаҳкамлаш ва терисини соғлом сақлаш учун ўсимлик ҳамда гул ёғларини сурганлар. Юзни ёшартириш мақсадида мева ва сабзавот ниқобларидан фойдаланганлар. Замонавий ҳинд қизлари ҳам бир бўлак мева ёки сабзавот билан юзларини артиш одатини сақлаб қолганлар. Қадимги ҳиндлар махсус малҳам, чўмилишда ишлатиладиган хушбўй тузлар тайёрлашни билганлар.

Энг кенг тарқалган косметик восита сандал дарахтидан олиниб, бўёқ қўшилган пастадир. У бутун баданга сурилган ёки безак чизилган. Безак одамнинг каста, оилавий аҳволи, ёшини билдириб турган. Паста терини иссиқдан ҳимоя қилган.

Биринчи бўлиб юз шаклини тўғриловчи пластик операция айнан Ҳиндистонда бошланган. Буни мамлакатда айрим оғир жиноятлар учун кишининг бурни ва қулоғини кесиш жазоси билан изоҳлаш мумкин. Хирурглар уларни маҳорат билан тикланлар ҳамда юз шаклини ўзгартирганлар.

Ҳиндистонда қадимдан кўзга сурма сурилади. Ҳиндлар мижжаларга сурилган сурма кўз ифодасини чиройли қилади ва шамоллашдан асрайди, деб ҳисоблайдилар. Шунингдек, қош, киприкка ҳам сурма қўйилади.

Мамлакатда жуда қадимдан қош шаклига ҳам эътибор берганлар. Археологик қазишлар пайтида (эрамиздан аввалги III асргача бўлган) мўйчинаклар топилган.

Ҳиндларда кичкина юз чиройли ҳисобланади, шунинг учун қизлар соч турмаклашда кўплаб мураккаб безак, гуллардан фойдаланадилар. Бу юзни кичкина кўрсатишга ёрдам беради. Гуллар — аёллар ясан-тусанининг муҳим қисми. Гуллардан чамбар, билагузуклар ясайдилар. Ҳурматли меҳмонларни, албатта бўйинларига гул тизими осиб кутиб олишади.

Лаб, оёқ ва қўл тирноқларини бўёвчи замонавий аёллар қадимги ҳинд одатини такрорлаётганликларини билмасалар керак. Ҳиндистонда узоқ замонларда ҳам қўл, оёқ учлари, кафт, товонларни хина, охра ёки қизил лак билан бўяшган. Рангсиз ҳинд лаки тирноқларни мустаҳкамлаб, лабларни қуришдан асраган. «Агар тирноқлар кусумбха гули суви билан артилса ялтироқ тусга киради. Улар қимматбаҳо тошдай товланади. Шакли ярим ойни эслатади, улар қизил рангда, худди ёғ сурилгандай, доғсиз, текис», — дейилади бадиий тасвир ҳақидаги «Читралакшна» трактатида.

Қадимги ҳиндлар юз ва бўйинларига упа суришган, ёноқларини қизартириб, лабларини олтин ранг, тишларини жигар рангга бўяшган. Лаб помадаси сифатида хом грек ёнғоғи пўчоғидан фойдаланганлар. Дарахт пўстлоғи тиш тозалаш, турли малҳамлар тайёрлаш учун хизмат қилган. Шунақанги малҳамлар туфайли тиш узоқ вақт оппоқлигини йўқотмаган. Ёноқларни қизартириш учун айрим кактус навларининг ширa ёки мевасидан фойдаланганлар. Аёлларда ўзига хос шаффофсимон нафис оқиш юз чиройли ҳисобланган, бунга эса упа ёрдамида эришганлар. Оқ упа буғдой уни ва бинафша томиридан тайёрланган. Шунингдек, юзга шифобахш томирлардан ташкил топган кремлар сурилган. Бодом ёғи, оқ мум, гул суви аралаштирилган крем жуда кенг тарқалган.

Замонавий ҳиндларда оқ тери чиройли ҳисобланади, шунинг учун ҳанузгача ун упасини жуда кўп қўллайдилар. Жанубий Ҳиндистондаги тода қабиласида зардобга ювинишади.

Ҳиндлар оғизни тоза тутишга алоҳида эътибор берадилар. Одатда тиш чўткаси ўрнини «нима» дарахтининг учи титилган новдаси босади. Тиш тозалаш учун асосий қисмини писта кўмир ташкил этувчи қора порошок ишлатилган. Камбағал кишилар ҳозир ҳам шу воситалардан фойдаланиб келмоқдалар. Ҳиндлар одати бўйича овқатгача ва ундан кейин оғиз чайилади, кейин бетел барги чайнаб тозаланади.

Эски урф-одат бўйича ҳиндлар пешоналарига хол (тилак ёки бинди) қўядилар. Унинг шакли ва ҳажми турли-тумандир. Тилак диний белгидир. Ҳозирги вақтда уни икки хилга бўлиш мумкин. Шивага сиғинувчиларда у икки ёки учта кўндаланг чизиқ ва нуқта. Баъзан нуқта тик қизил чизиқ билан алмашади. Вишнага сиғинувчиларда пастдаги бир нуқтадан юқорига қараб чиқувчи уч чизиқ — иккитаси қизил, ўртадагиси оқ. Айрим белгилар кўз, хоч, учбурчак, гулни эслатади. Ҳинд афсонаси бўйича Шива маъбудасининг пешонасида учинчи кўзи бўлган. Уларнинг иккитаси Қуёш ва Ой, учинчиси эса оловдир. Халқ, учинчи кўз бахтсизлик келтиради, деб қўрқишади. Ўша учинчи ҳозир кўз шакл жиҳатдан қаттиқ ўзгариб, оддий нуқта — биндига айланган. Замонавий ҳинд қизларида бинди безак холос.

Ориф ФАРМОНОВ,
ёзувчи.

Турфа олам

ҒАРОЙИБ КОЛЛЕКЦИЯ

Владивосток шаҳрида истиқомат қилувчи В. Полоухиннинг турли-туман ғиштлардан ташкил топган ғаройиб коллекцияси бор. Коллекцияда 150 ғишт бўлиб, уларнинг вазни қарийб 1 тоннани ташкил этади. Ғишт қирраларидаги белгилар, компанияларнинг номлари, денгиз лангарларининг тасвири қандай маънони билдиради! Маълум бўлишича, ҳарбий денгиз казармалари ана шундай ғиштлардан қурилган экан. Коллекцияда аэроплан тасвири туширилган ғиштлар ҳам бўлиб, улар Совет ҳокимияти даврида тайёрланган экан. Шаҳардаги бирорта ҳам эски уйнинг бузилиши коллекционернинг эътиборидан четда қолмайди.

ДАРАХТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ

Табиат қучоғида сайр қилиш, унинг ажойиб манзараларидан баҳраманд бўлиш нақадар гаштли, аммо уни эҳтиёт қилиб сақлаш, кўпайтириш ҳам лозим.

ЧССРнинг Попрад шаҳри туристлари учун ҳар йили дарахт ўтқазиш яхши анъана бўлиб қолган. Бу йил попрадликлар Спишска-Бистра ўрмон хўжалигида мингта оқ қарағай ўтқаздилар. 1983 йилдан, ана шу ибратли ҳаракат бошланганидан бери эса 5050 дарахт ўтқазилибди.

ПОЕЗД БИЛАН МУСОБАҚАЛАШГАН ҚУЁН

172-поезд Богданович — Грязновская темир йўли бўйлаб борарди. Кутилмаганда, буталар орасидан отилиб чиққан қуён, темир йўл бўйлаб состав ортидан югура кетди. Электровоз соатига 50 километрдан зиёдроқ тезлик билан ҳаракат қилар эди. Шалпангқулоқ состав тезлигини оширибб, кўздан ғойиб бўлгунча уни таъқиб этиб борди.

Қуёнларнинг машиналар билан «ким ўзди»га мусобақалашгани ҳақида хабарлар тез-тез бўлиб туради, деб ёзади Свердловскдаги «Уральский рабочий» область газетаси. Аммо қуённинг локомотив билан баҳслашганини ҳатто тажрибали табиатшунослар ҳам эшитишмаган.

ОМАДИ КЕЛМАДИ...

Италиянинг шимолида жойлашган Виареджио шаҳри тунги «Габбиано» клубининг эгаси илгари унинг майхонасида томоша кўрсатиб юрган порнография «юлдуз»ларидан бирини майхонага киритмай, у билан тузилган барча шартномалар бекор қилинганлигини маълум қилди.

Клубнинг маҳаллий матбуотда эълон қилинган махсус баёнотида, деб хабар қилади Ассошиэйтед Пресс агентлиги, унинг сўнгги «томошаси» мазкур муассасанинг энг тажрибали мижозлари андазаси билан ўлчаганда ҳам «ахлоқ нормаларига заррача жавоб бермайди, ҳам бадиий, ҳам профессионал маънода ҳаёсизликнинг ўзгинасидир» деб ёзилган.

Тунги клуб эгасининг бундай юксак ахлоқлилигини, ишдан бўшатилган стриптиз «юлдузи» Илона Сталлер Италия парламенти депутатлар палатасининг аъзоси бўлмаганда, ғаройиб воқеалар қаторига қўшса бўлар ва матбуот бунга эътибор ҳам бермаган бўларди. У мамлакат қонун чиқарувчи олий органига радикал партия рўйхати бўйича партиянинг «артистлар эркинлиги» соҳасидаги оппозицияси рамзи сифатида умумхалқ сайловларида сайланган эди.

Қарангки, Сталлер ўзининг «асосий» ҳамкасабалари даврасида янги парламентнинг биринчи сессияси очилишига келганида эса уни Италия хотин-қизлар ташкилотларининг аъзолари норозилик билан кутиб олдилар.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

телепрограммалар

Душанба

7 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

8.00 «90 МИНУТ». Тонгги информацион-музикали программа. 9.35 «Футбол шарҳи. 10.05 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 3-серия — «1812 йил» 11.25 Янгиликлар.

***

16.30 Янгиликлар. 16.40 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ 16.50 «Рус тили». 17.20 Абхазия АССР Гагра шаҳри «Афартин» ашула ва рақс ансамблининг чиқиши. 17.45 Мактаб ўқувчиларининг Артём номли Киев ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесари, УССР Олий Советининг депутати Л. Ковоненко билан учрашуви. 18.15 Бородино жангининг 175 йиллигига. «...ЎН ИККИНЧИ ЙИЛ МАНГУ ХОТИРАСИ БИЛАН». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Лентелефильм»). 18.45 ЖАДАЛЛАШТИРИШ ВА ҚАЙТА ҚУРИШ. «Ишчилар кенгашининг обрў-эътибори». «Горизонт» ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнат коллективи кенгашининг иши ҳақида (Минск). 19.15 ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ. 19.30 Хоккей. «Канада кубоги». Канада — СССР терма командалари. Канададан олиб кўрсатилади. 21.10 П. И. Чайковский «1812 йил» тантанали увертюраси. 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 Футбол шарҳи. 22.45 Енгил атлетика. Жаҳон чемпионати. Италиядан кўрсатилади. 00.05 ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ. 00.20 «Бразилия». Кинопрограмма.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика 9.15 «ОТНИНГ ЖИЛОВИНИ МАҲКАМ ТУТ». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Ашхобод), 9.35, 10.35 «Игорь полки ҳақида қисса» ва рус маданияти. 8-синф. 10.05 «Диплом олиш ҳуқуқи». Илмий-оммабоп фильм (Киров шаҳри). 11.05 СПТУ ўқувчиларига. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. Ҳисоблаш техникасининг қисқача тарихи. 11.35, 12.40 Биология. 6-синф. Гулли ўсимликлар классификацияси. 11.55 ФАН ВА ТУРМУШ. 12.25 «Ошпаз, тикувчи, пианиночи ва бошқалар». Илмий-оммабоп фильм («Леннаучфильм»). 13.00 «Зомби» варианти». Бадиий фильм. 14.25 Тарих. 4-синф. Муз устида жанг. 14.55 Янгиликлар. 15.05 М. И. Глинка. 15.50 Астрономия. 10-синф. Астрономиянинг асосий методлари. 16.20 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. ЧССРдан кўрсатилади.

***

18.35 Янгиликлар. 18.45 Сувга сакраш. СССР ва АҚШ терма командалари матчи. Тбилисидан кўрсатилади. 19.05 Оғир атлетика Жаҳон чемпионати. ЧССРдан кўрсатилади. 19.30 СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ХИЗМАТ ҚИЛАМАН! 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Ой қаёққа йўқолди». Мультфильм. 20.45 ХАЛҚАРО ПАНОРАМА. 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 «ҲАЁТ КЎПРИГИ». Телевизион бадиий фильм премьераси (А. Довженко номли киностудия). 1-серия. 23.30 Янгиликлар.

● ЎзТВ

7.00 Ритмик гимнастика. 7.20 «Тўсиқ», Телефильм. 7.30 АХБОРОТ. 7.50 «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 «Ватанимни шарафлайман». Ойдин Ҳожиева шеърлари. 8.10 «Программа тугагунига қадар». Информацион-дам олиш программаси.

***

16.45 «Сизга бахт тилаймиз», «Қишлоқда Акопянлар бор». Телефильмлар. 17.30 Химия. Тузлар гидролизи. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Қувноқ камалак». Болалар учун фильм-концерт. 18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ватан посбонларини тарбиялаймиз» (рус.). 19.15 «Ҳам совхоз, ҳам техникум». Ҳужжатли фильм. 19.30 АХБОРОТ (рус.). 19.45 КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ «ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДА ВА 2000 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРДА СССР АҲОЛИСИНИНГ СОҒЛИҒИНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА СОҒЛИҚНИ САҚЛАШНИ ҚАЙТА ҚУРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ»НИ МУҲОКАМА ҚИЛАМИЗ. Кўрсатувда ЎзССР Соғлиқни сақлаш министри С. М. Баҳромов иштирок этади. 20.30 АХБОРОТ. 20.50 «Сиз бизга мактуб йўллабсиз». Музикали программа (такрорий) 21.30 Москва. ВРЕМЯ. 22.05 УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА. «Қутлуғ қон», Бадиий фильм (Ўзбекфильм»). 23.25 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

Сешанба

8 СЕНТЯБРЬ
ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ

● МТ I

8.00 «90 МИНУТ». Тонгги информацион-музикали программа. 9.35 Хоккей. «Канада кубоги». Канада— СССР терма командалари. Канададан кўрсатилади. 11.15 Янгиликлар.

***

16.30 Янгиликлар. 16.40 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 16.50 «Онамларнинг мактаби». 17.20 Сенинг ленинча кутубхонанг. В. И. Ленин. «Партия ташкилоти ва партия адабиёти». 17.50 Корея Халқ Демократик Республикаси ансамблининг концерти. 18.10 Мультфильмлар. 18.40 СЕВИМЛИ ВАТАНИМ МЕНИНГ. Фотоконкурс. 18.45 «Агросаноат: бугун ва эртага». 19.15 ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ. 19.30 «Бутун Россиянинг ёдида». Бородино майдонидаги байрамдан репортаж. 20.00 УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА. Совет Латвияси. ЛАТВИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 «МИХАИЛ РОММ. КИНОРЕЖИССЁРНИНГ ЭЪТИРОФИ». Ҳужжатли фильм премьераси. 23.30 ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ. 23.45 З. Сосницка куйлайди (ПХР).

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «ОЧИҚ ҚАЛБЛАР КУНИ». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 9.40, 10.45 Табиатшунослик. 3-синф. Жойни мўлжалга олиш. 10.00, 15.05 Француз тили. 10.30 «Бедалар қаримасин». Илмий-оммабоп фильм. 11.05 СПТУ ўқувчиларига. Тарих. Коллективлаштириш йўлидан. 11.35, 12.40 Тарих. 6-синф. 12.05 «Рус тили». 13.10 «Ҳаёт кўприги». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 14.25 20—30-йиллар совет пейзаж живописи. 14.55 Янгиликлар. 15.35 А. М. Горький «Илк ҳикоялар».

***

18.35 Янгиликлар. 18.45 «Мордва ерининг тароналари». Саранскдан кўрсатилади. 19.00 Ритмик гимнастика. 19.30 МУЗИКАЛИ КИОСК. 20.00 ИНСОН ВА ҚОНУН. Винница областида самогон пиширувчиларга қарши кураш ҳақида репортаж. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Малина мураббоси». Мультфильм. 20.45 Агар соғлом бўлай десанг. «Узоқ умр кўриш муаммолари». 21.00 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. ЧССРдан кўрсатилади. 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 «ҲАЁТ КЎПРИГИ». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 23.20 Янгиликлар. 23.25 «Фарфарелло» триосининг концерти (ГФР).

● ЎзТВ

7.00 Ритмик гимнастика. 7.20 Тонгги тароналар. 7.30 АХБОРОТ. 7.50 «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 «Оржоникидзеда қўшиқ куйлашганда...». Фильм-концерт.

***

16.45 ЎзССР тарихи. Урушдан олдинги йилларда Ўзбекистон (рус.). 17.15 «Дўстлик оҳанглари». Фильм-концерт. 17.30 Жамиятшунослик. Марксизм-ленинизм — ягона революцион таълимот, илмий дунёқарашнинг асоси. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Болалар учун. «Бойчечак» (такрорий). 18.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. СОВЕТСКИЙ ВОИН. Тележурнал (рус.). 19.30 АХБОРОТ (рус.). 19.45 БУГУН — ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ. 20.15 «Дарё тоши». Телефильм. 20.30 АХБОРОТ. 20.50 Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 Москва ВРЕМЯ. 22.05 ЎЗБЕКИСТОНДА ҲИНДИСТОН ФЕСТИВАЛИ. «Ҳиндистон бўйлаб музикали саёҳат». Кинокўрсатув. 23.35 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

Чоршанба

9 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

8.00 «90 МИНУТ». Тонгги информацион-музикали программа. 9.35 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 4-серия — «Пьер Безухов». 11.10 Янгиликлар.

* * *

16.30 Янгиликлар. 16.40 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 16.50 «В. И. Лениннинг Кремлдаги кабинети ва квартираси» музейига телеэкскурсия». 17.20 «Шаҳар куйи». Свердловскдан кўрсатилади. 18.00 БОЛГАРИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 19.00 Агар соғлом бўлай десанг. «Сувда ҳордиқ чиқариш» (эшкак эшиш). 19.15 ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ. 19.30 Хоккей. «Канада кубоги». 1-ярим финал матчи. Канададан кўрсатилади 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 «ТЕМИРЧИ». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм премьераси («Грузияфильм»). 22.45 Футбол. Европа чемпионатининг саралаш матчи. СССР — Франция терма командалари. В. И. Ленин номли Марказий стадиондан кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.30) — ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Армия қўмондони Федьконинг тўрт ордени». Ҳужжатли фильм. 9.35, 10.35 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 10-синф. (Машина варианти). Мактаб компьютери. 10.05, 14.15 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 СПТУ ўқувчиларига. Астрономия. 11.35, 12.40 Умумий биология. 9-синф. Ч. Дарвин қарашларининг шаклланиши. 12.05 Совет тасвирий санъати. Б. И. Пророков. 13.10 «ҲАЁТ КЎПРИГИ». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 14.45 Янгиликлар. 14.55 «Сеҳрли бўёқлар». Совет ёзувчиларининг эртаклари. 15.40 Оилавий турмуш этикаси ва психологияси. Шахс.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. ЧССРдан кўрсатилади. 19.15 Шахмат мактаби. «Оқ рух». 19.45 Э. Вила Лобос асарларидан концерт. 20.20 «Қанотлилар оламида». Катталар учун мультфильм. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Рекс — саёҳатчи». Мультфильм. 20.45 Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 21.00 ҲАМДЎСТЛИК. Тележурнал. 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 «Содир бўлган шароитга кўра». Гиёҳвандликка қарши кураш ҳақида. 23.00 Янгиликлар.

● ЎзТВ

7.00 Ритмик гимнастика. 7.20 Тонгги тароналар. 7.30 АХБОРОТ. 7.50 «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 «Пионер телетайпи». 8.10 «Катта сув». Телефильм.

* * *

16.45 Болалар учун фильм. «Болакайлар денгизни орзу қилишмоқда». 17.15 «Яқин юлдузлар». Ҳужжатли фильм. 17.30 Ботаника. Ўсимликларнинг аҳамияти ва уларни қўриқлаш. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Оқ йўл!». Й. Охунбобоев номли Қарши Давлат педагогика институтининг битирувчилари ҳақида. 19.00 «Чорвадор» программаси. Ем-хашак жамғаришнинг бориши ҳақида. 19.30 АХБОРОТ (рус.). 19.45 «Тилла жўжа», «Сўнгги сеҳргарлар», «Тушлик». Катталар учун мультфильмлар. 20.10 «Социалистик қонунчилик ва демократия». 20.30 АХБОРОТ. 20.50 Ўзбекистон эстрадаси артистлари куйлайди. 21.30 Москва. ВРЕМЯ. 22.05 УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА. «Театр ва замон». Ўзбек театрида революция мавзуи. 23.05 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

Пайшанба

10 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

8.00 «90 МИНУТ». Тонгги информацион-музикали программа. 9.35 Хоккей. «Канада кубоги». 1-ярим финал матчи. Канададан кўрсатилади. 11.35 Халқ ижодиёти. Телекўрсатув. 12.20 Янгиликлар.

* * *

16.30 Янгиликлар. 16.40 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 16.50 Ҳужжатли фильмлар. 17.50 «Артек»да Бутуниттифоқ пионерлар слёти. 18.50 «ЧИЛИ АЁЛЛАРИ ОЗОДЛИК ГИМНИ». Ҳужжатли фильм премьераси («ЦСДФ»). 19.15 ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ. 19.30 Хоккей. «Канада кубоги». 2-ярим финал матчи. Канададан кўрсатилади 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 «Сизни Иосиф Кобзон таклиф этади». Останкино концерт студиясида кеча. Танаффус пайтида (23.35) — ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «ҚАТТИҚ АЛАНГА». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Ереван шаҳри). 9.35, 10.35 Теварак атрофни ўрганиш. 1-синф. Биринчи марта биринчи синфга. 9.55 «Кичкинтой». Илмий-оммабоп фильм («Экран»). 10.05, 14.35 Испан тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 10.55 «Ҳаммамизга битта она». Илмий-оммабоп фильм (Свердловск киностудияси). 11.05 СПТУ ўқувчиларига. Тарих. СССРнинг ташкил топиши. 11.35, 12.40 Физика. 7-синф. Табиатда ва техникада иссиқликни узатиш. 12.00 В. Брюсов лирикаси. 12.30 «Приборлар — фанга». Илмий-оммабоп фильм. 13.05 «Алий лақабли чегарачи ит». Бадиий фильм. Субтитр билан. (М. Горький номли киностудия). 14.10 Биология. 7-синф. Ўргимчаклар. 15.05 Янгиликлар. 15.15 КИНОАФИША.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. ЧССРдан кўрсатилади. 19.15 «Вологда тароналари». Вологда области «Майский» совхозининг фольклор ансамбли ижро этади. 19.25 Реклама. 19.30 ҚИШЛОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Ара, Бара, Пух». Мультфильм. 20.45 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 20.50 Ритмик гимнастика. 21.20 «ЁЛҒИЗ МЕНМИ?». Илмий-оммабоп фильм премьераси («КНФ»). 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 Чет эл фильмлари экрани. «Солист» (Болгария). 23.05 Янгиликлар. 23.15 «Бали ороли». Индонезиядаги ороллардан бири ҳақида телевизион ҳужжатли фильм («Экран»).

● ЎзТВ

7.00 Ритмик гимнастика. 7.20 Тонгги тароналар. 7.30 АХБОРОТ. 7.50 «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 «Заҳматкаш атом». Ҳужжатли фильм.

* * *

16.45 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. Информатика фани ва унинг вазифалари. 17.15 Болалар учун фильм. «Физкультура!». 17.30 ЎзССР тарихи. Урушдан олдинги йилларда Ўзбекистон. 18.00 Янгиликлар. 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Мен қизил ўрмон расмини чизаман». Мультфильм. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Улар — бизнинг келажагимиз» (такрорий). 19.30 АХБОРОТ (рус.). 19.45 «Ёзувчи ва замон». Мактабларда адабиёт фанининг ўқитилиши ҳақида. 20.15 «МУЛОҲАЗА УЧУН АХБОРОТ». Ҳужжатли фильм премьераси («Ўзкинохроника»). 20.30 АХБОРОТ. 20.50 ЎзССРда хизмат кўрсатган артистлар М. Бойматова ва Ў. Нуралиев куйлайди. 21.30 Москва. ВРЕМЯ. 22.05 ЭКОНОМИКАНИ БОШҚАРИШНИ ТУБДАН ҚАЙТА ҚУРИШ. «Ўзбекхиммаш», «Ташсельмаш» ҳамда Қўқон ип йигирув ва пайпоқ тўқув комбинатларида хўжаликни бошқаришнинг янги шароитлари ҳақида (рус.). 23.05 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

Жума

11 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

8.00 «90 МИНУТ». Тонгги информацион-музикали программа. 9.35 Хоккей. «Канада кубоги». 2-ярим финал матчи. Канададан кўрсатилади. 11.35 Янгиликлар.

* * *

16.30 Янгиликлар. 16.40 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 16.50 Ю. Яковлев қаҳрамонлари экранда. «Шаҳар суворийси» (М. Горький номли киностудия). 17.55 В. Артемов. «Олимпга йўл». Симфония. 18.35 «Осон йўл билан топилган нон». Мультфильм премьераси. 18.45 ФАН ВА ТУРМУШ. Тупроқшунослик муаммолари. 19.15 ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ. 19.30 «Феликс Дзержинский». Илмий-оммабоп фильм (Лодза илмий-оммабоп ҳамда ҳужжатли фильмлар студияси ва «Леннаучфильм). 19.55 «ОТЕЛО ДИ ОЛАВЕЙРА». Телевизион бадиий фильм премьераси (Бразилия). 1 ва 2-сериялар. 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 «Яйловнинг ўтаётган ёзи» Телевизион ҳужжатли фильм. 22.30 Телетомошабинларнинг саволларига Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети жавоб беради. 23.45 Ёшлик куйлайди ва рақсга тушади. 24.00 ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Байрам келганда». «Илмий-оммабоп фильм премьераси («Леннаучфильм»). 9.35, 10.35 Тарих. 4-синф. Қадимий Киевда. 10.05, 14.45 Инглиз тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун. 11.05 СПТУ ўқувчиларига. Жамиятшунослик. Марксизм-ленинизм — ягона революцион таълимот, илмий дунёқарашнинг асоси. 11.35 12.40 География. 5-синф. Географик кашфиётлар, тарихидан.

12.05 «Онамларнинг мактаби». 13.10 «Отело ди Оливейра», Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 15.15 Янгиликлар. 15.25 Тарих саҳифалари. Мюнхен фитнасининг мевалари.

* * *

18.35 Янгиликлар. 18.45 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. ЧССРдан кўрсатилади. 19.15 Скрипка учун дуэтлар. РСФСР халқ артисти Э. Грач ва Б. Грач чалади. 19.30 САЁҲАТЧИЛАР КЛУБИ. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Довюрак бўлиш осонми». Мультфильм. 20.45 «ҲАММА УЧУН ВА ҲАР БИР КИШИ УЧУН». «Муаммо билан юзма-юз». Шаҳар алмашлаш бюроларининг иши ҳақидаги суҳбатнинг давоми. 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 «ТРОЯН ОТИ». Телевизон бадиий фильм премьераси («Беларусьфильм»), 1 ва 2-сериялар. 00.15 Янгиликлар.

● ЎзТВ

7.00 Ритмик гимнастика. 7.20 Тонгги тароналар. 7.30 АХБОРОТ. 7.50 «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 «Ўринбосарлар улғаймоқда» туркумидан. «Эртанги кун алифбеси». Телефильм.

* * *

16.45 География, Географик кашфиётлар. 17.15 «Шимолнинг мовий жавоҳири». Ҳужжатли фильм. 17.30 Ўқитувчи экрани. Олти ёшлиларни ўқитиш. 18,00 Янгиликлар. 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Караканош ва мактаб». Мультфильм. 18.30 Илмий-техника жамиятларининг VII республика съезди олдидан (рус.). 19.00 «Инсон болаликдан бошланади». 19.30 АХБОРОТ (рус.). 19.45 ПАХТАЧИЛИК: ТАЖРИБА ВА МУАММОЛАР. «Дефолиация — муҳим агротехник тадбир». 20.15 «Арманистон шифохоналари». Телефильм. 20.30 АХБОРОТ. 20.50 Ўзбекистон Давлат телерадиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти. 21.30 Москва. ВРЕМЯ. 22.05 «Орол менинг тақдиримда...». Адабий кўрсатув. 23.25 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

Шанба

12 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

8.00 «90 МИНУТ», Тонгги информацион-музикали программа. 9.35 ТАНКЧИЛАР КУНИГА. «ФАРЗАНДЛАР ҚАСАМЁД ҚИЛДИЛАР». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Тошкент). 10.00 «Сенинг истеъдодларинг, Украина!». УССР бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти. Киевдан кўрсатилади. 10.45 АБВГДейка. 11.15 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.45 Тасвирий санъатда А. С. Пушкин образи. 12.25 ҲАММА УЧУН ВА ҲАР БИР КИШИ УЧУН. Омск шаҳрида кооперативларни ривожлантириш ҳақида. 13.05 А. Чайковский. «Ревизор» балетига ёзилган музикадан сюита. 13.30 Хоккей. «Канада кубоги». 1-финал матчи. Канададан кўрсатилади. 15.30 ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ. 15.45 «Ўртоқ қўшиқ» Бутуниттифоқ телевизион конкурси. Махачкаладан кўрсатилади. 16.20 Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 17.10 «АЛИБЕК ДНИШЕВ». Фильм-концерт премьераси («Қозоқтелефильм»). 17.40 ҲАМДЎСТЛИК. Тележурнал. 18.10 КАМАЛАК. Халқ ижодиёти телепрограммаларининг халқаро фестивали. «Бразилия тароналари» (Бразилия). 18.45 УЛУҒ ОКТЯБРЬ ЮБИЛЕЙИГА. Тарихнинг сўнмас сатрлари. «Қанотлар ҳақида поэма» («Мосфильм», Куба, ГДР, Франция киностудиялари иштирокида). 1 ва 2-сериялар. 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 ШАНБА ОҚШОМИДА. «Ўтмиш йиллар тароналари». Киноконцерт. 23.05 Янгиликлар. 23.10 МУЗИКАЛИ РИНГ. «Секрет» бит-квартети билан учрашув». Ленинграддан кўрсатилади. 00.10 Футбол. СССР чемпионати. «Динамо» (Киев)— «Торпедо» Киевдан кўрсатилади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 Таллин этнографик музейи «Лейгарид» фольклор ансамблининг концерти. 9.45 Ритмик гимнастика. 10.15 СИЗ ЯРАТГАН БОҒ. 10.45 «Жаҳон бадиий маданияти». П. Мериме. Ҳаёти ва ижоди сафифалари 11.30 ТОНГГИ ПОЧТА. Музикали кўрсатув. 12.00 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. ЧССРдан кўрсатилади. 12.30 «Шахсий ҳаёт». Бадиий фильм, субтитр билан («Мосфильм»). 14.10 Илмий-оммабоп фильм. 14.20 ЗДОРОВЬЕ. Ленинграддан кўрсатилади. 15.05 Телевизион театр таклиф этади. «Амакимнинг туши». Ф. М. Достоевскийнинг шу номли повести асосида. 1 ва 2-қисмлар.

15.50 «Россиянинг мусиқавий уйлари». «Сергей Васильевич Рахманинов Ивановкада». 20.00 Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. «Дрезден галереяси. Қутқариб қолинган нодир асарлар». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Мушукнинг уйи» Мультфильм. 20.45 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Б. Феоктистов чалади (балалайка). 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 «Комбатлар». Телевизион бадиий фильм (Одесса киностудияси). 1 ва 2-сериялар. 00.20 Янгиликлар.

● ЎзТВ

7.00 Ритмик гимнастика. 7.20 Телефильм. 7.30 АХБОРОТ. 7.50 «Салом, кичкинтойлар!». 8.00 «Ерни эъзозла». Ҳужжатли фильм. 8.50 Врач маслаҳати. 9.00 «Рушана Султонова рақсга тушади». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»). 9.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёшлар турар-жой комплекси: ташаббуснинг оқибати» (рус.). 10.10 ЎЗБЕКИСТОНДА ҲИНДИСТОН ФЕСТИВАЛИ. «Ганг узра тонг». Бадиий фильм. (Тожикфильм»). 1-серия. 11.30 Спорт шарҳи (рус.). 12.10 УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА. «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Улар биринчилардан эдилар». 12.45 УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА. Бахши шоирлар ва халқ созандаларининг телеконкурси. Ч. Хўжаламбердиев, Б. Ҳакимжонов. 13.45 ТАНКЧИЛАР КУНИГА. «Фарҳоднинг жасорати». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»). 15.05 «Замандас» (қозоқ тилида).

***

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Пионерлар мамлакатида». 19.00 «Чавандозлар байрами». Тошкент ипподромидаги республика байрами ҳақида ҳикоя. 19.30 АХБОРОТ (рус.). 19.50 «Цирк! Цирк! Цирк!». 20.30 АХБОРОТ. 20.50 Мусиқамиз хазинасидан. «Феруз» (такрорий). 21.30 Москва. ВРЕМЯ. 22.05 «Депутат ва ҳаёт» туркумидан. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ҳамда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети томонидан ташкил этилган семинар-кенгаш қатнашчилари билан учрашувга бағишланган кўрсатув ва концерт. Кўрсатув тугагач — Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ: 18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Болалар учун фильм. «Малахит қутича». 18.30 «Замондошимиз». 19.30 НОВОСТИ. 19.50 «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги». 20.30 АХБОР. 20.50 С. Саломова ва Ж. Исмоилов иштирокида концерт. 21.30 Москва. ВРЕМЯ. 22.05 Кўрсатувлар программаси. 22.25 «Кумушранг ип». Телевизион бадиий фильм. 2-серия (рус.). 23.30 «Жаҳон бир ҳафта ичида».

Якшанба

13 СЕНТЯБРЬ
ТАНКЧИЛАР КУНИ

● МТ I

8.00 «90 МИНУТ». Тонгги информацион-музикали программа. 9.30 Ритмик гимнастика. 10.15 «Спортлото» тиражи. 10.30 БУДИЛЬНИК. 11.00 СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ХИЗМАТ ҚИЛАМАН! 12.00 ТОНГГИ ПОЧТА. Музикали кўрсатув. 12.30 «АРКТИКА МАНГУГА». Диксон оролидаги болалар санъат мактаби ҳақида ҳужжатли фильм премьераси (Свердловск киностудияси). 12.45 «Телеаукцион». Медицина соҳасидаги техника янгиликлари ҳақида. 13.45 МУЗИКАЛИ КИОСК. 14.15 ҚИШЛОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ. 15.15 ЗДОРОВЬЕ. 16.00 «Ўртоқ қўшиқ». Бутуниттифоқ телевизион конкурси. Куйбишев шаҳридан кўрсатилади. 16.55 БИЗНИНГ УЙ. Телевизион журнал. 17.40 БУГУН — ТАНКЧИЛАР КУНИ. Қуруқликдаги қўшинлар Бош қўмондони, СССР Мудофаа министрининг ўринбосари, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, армия генерали Е. Ф. Ивановский сўзи. 17.55 Останкинода бронетанк қўшинлари ветеранлари ва курсантларининг санъат усталари билан учрашуви. 19.15 ХАЛҚАРО ПАНОРАМА. 20.00 Талабларингизга биноан. «Уруш урушда». Бадиий фильм («Лентелефильм»). 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 «Балет ҳақида». Балетмейстер А. Горский. 23.05 Футбол шарҳи. 23.50 Янгиликлар. 23.55 Анна Герман. Тақдири ва қўшиқлари.

● МТ II

9.00 Зарядкага сафланинг! 9.20 ТАНКЧИЛАР КУНИГА. «Мана унинг бутун умри...». Ҳужжатли фильм. 9.40 «Рус тили». 10.00 «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». Д. Шостакович. 15-квартет. 11.10 Шоирлар Маяковский ҳақида. 12.25 Ўт ўчириш амалий спорти. СССР чемпионати. Львовдан кўрсатилади. 12.55 Мамлакат миллий театрлари фестивали. Н. Думбадзе. «Кукарача». Грузия Давлат ёш томошабинлар театрининг фильм-спектакли. 15.05 Енгил атлетика. «Гран-при». Финал. Бельгиядан кўрсатилади. 16.05 «САМО СЎҚМОҒИ». Болалар учун қисқа метражли телевизион бадиий фильм премьераси (Ереван). 16.45 «Фан, гуманизм, инсон». 17.30 КАМАЛАК. Халқ ижодиёти телепрограммаларининг халқаро фестивали. «Бразилия тароналари». 18.05 УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА. «Совет санъати саҳифалари. Адабиёт ва театр». 5-фильм. 19.20 «Рерих». Телевизион ҳужжатли фильм («Экран»). 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! «Тойча доира бўйлаб югуради». Мультфильм. 20.45 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати. ЧССРдан кўрсатилади. 21.30 ВРЕМЯ. 22.05 ҚАЙТА ҚУРИШ ПРОЖЕКТОРИ. 22.15 «Телефон орқали совғалар». Бадиий фильм (Рига киностудияси). 23.50 Янгиликлар. 23.55 Автомодель спорти. Европа чемпионати. Ригадан кўрсатилади. 00.20 Оғир атлетика. Жаҳон чемпионати.

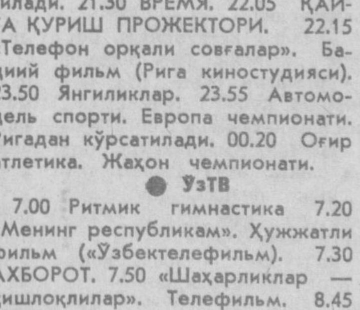

● ЎзТВ

7.00 Ритмик гимнастика 7.20 «Менинг республикам». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм). 7.30 АХБОРОТ. 7.50 «Шаҳарликлар — қишлоқлилар». Телефильм. 8.45 «Музикали палитра». 9.15 Ҳужжатли фильм. 9.45 «Биргаликда куйлаймиз». Д. Кабалевский, А. Пришчелец. «Бизнинг ўлка». 10.05 ЎЗБЕКИСТОНДА ҲИНДИСТОН ФЕСТИВАЛИ. «Ганг узра тонг». Бадиий фильм. 2-серия. 11.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар». 12.20 БУГУН — ТАНКЧИЛАР КУНИ. Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, маршал П. С. Рибалко номли Тошкент олий танк қўмондонлари билим юртининг бошлиғи, генерал-майор Б. А. Фролов сўзи. 12.35 «Тошкент танкчилар билим юрти ҳақида сўз». Телеочерк. 12.45 «Футбол ўйнашни ўрганинг». 13.15 М. Уйғур номли Сурхондарё область музикали драма ва комедия театри солистларининг концерти. 13.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қувноқлар ва зукколар» (такрорий). 14.55 Реклама.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Мультфильм. 18.15 УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА. «Гўзаллик оламига саёҳат». Т. Г. Шевченко номли Киев шаҳар опера ва балет театри етакчи солистлари билан учрашув (рус.). 19.30 АХБОРОТ (рус.). 19.45 Мультипанорама. 20.30 АХБОРОТ. 20.50 Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 21.30 Москва. ВРЕМЯ. 22.05 А. Қаҳҳор туғилган кунининг 80 йиллигига. Сатирик новеллалар. «Пора». 23.30 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ: 16.35 Кўрсатувлар программаси. 16.40 «Мушук қандай қилиб сичқонлар билан курашди». Мультфильм. 16.50 БУГУН — ТАНКЧИЛАР КУНИ, «Ўғлонлар қасамёд қилдилар». Ҳужжатли фильм. 17.15 «Новинки» киноклуби. 18.35 СОВЕТСКИЙ ВОИН. Киножурнал. 18.45 «Хонадон учун, оила учун». 19.15 Москва. ХАЛҚАРО ПАНОРАМА. 20.00 М. Ғафурий номли Бошқирд академик драма театри артистларининг концерти. 21.20 Телефильм. 21.30 Москва ВРЕМЯ. 22.05 Чет эл фильмлари экрани. «Лабиринт». Бадиий фильм. (Венгрия, рус.).

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Р—12971 Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 19.00 да қўл қўйилган. [График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим]. Б. — 2456. Тиражи — 75.131. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.